

Vambola Raudsepp

Mina,
***Gemini* valik**

*“Igaühele meist antud hinge liigutab sama elav vaim,
mis liigutab Universumit”. Albert Einstein.*

Vambola Raudsepp

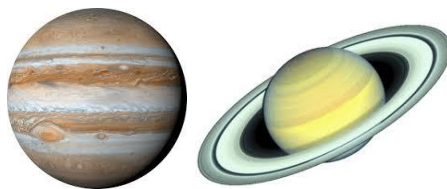
Mina, *Gemini* valik

Fragmentarium

Uus käsitlemise paradigma satub vastuollu olemasolevaga, tekib anomaalia. Kuna eeldused, kuidas maailm toimib, on meil sügavalt juurdunud, siis jäetakse anomaalia tähelepanuta või kuulutatakse veaks.

Sisukord

Saateks	3
i. Põrmust oleme võetud	4
II. Valikuid teeb armastus	15
III. <i>Per aspera</i>	33
IV. Prometheuse teener	44
V. Kõik on vaimsus	58
Lõpetuseks	75
Kasutatud allikad	76
Lisa 1. Fragmentaariumi sisu mõjutajaid	78
Lisa 2. Valik olulisemaid sündmusi	82
Lisa 3. Kaksikud (<i>Gemini</i>)	84

Jupiter ja Saturn kaitsevad sinu
elu Maal komeetide eest.

“Kui vaatame tähistaevasse, siis vaatame oma enda päritolusse, sest oleme tõesti tähtede lapsed. Iga meie keha aatom ja molekul on pärit Universumist, alates Suurest Paugust tänapäevani”. Brian Cox.

Saateks.

Inimest on vaevanud igivana küsimus: kes ma olen, kust tulin ja kuhu lähen? *Aristotle on öelnud, et iseenda tundmine on kõigi tarkuste algus.* Paljud on vastuseid saanud nõ eneseanalüüsimise teel, käsitledes ennast mitte üksnes kui planeet Maa, vaid kui Universumi kodanikku. Teisisõnu, oleme ka tähtede lapsed. Mind loetakse Kaksikute (*Gemini*) mõjupiirkonda kuuluvaks. mis asub Sodiaagis. Mõju võimendaja Saturn.

Kõiksuse elava vaimu osalus inimeses on olemas, kuid isiksuse ülesehitamine on igaühe enda kohustus. Võin väita, et minu elus juhuseid polnudki, so kõik juhtumid või sündmused olid justkui saatuse poolt ette määratud ja korraldatud. Ettehoiatavateks loen paranähtusi (unes, stressis, transis olles), õigemini vihjeid tulevikule, mida intuiivselt püüdsin tõlgendasin.

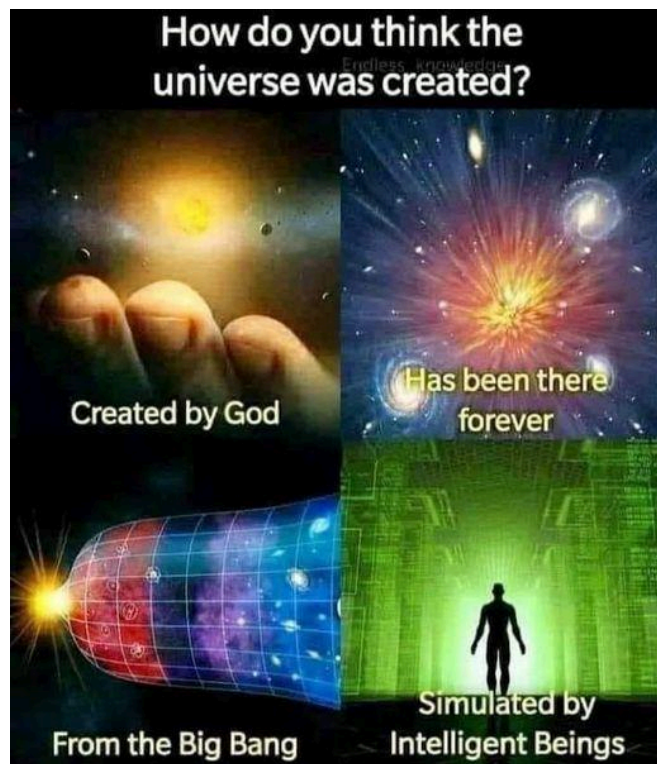
Olen veendunud, et iga inimese tähelepanekud iseenda kohta on väärtuslikud ja toetavad ka teaduse arengut. Ja eluõigus on igal teorial, hüpoteesil, veendumusel vms. Eks konkreetsed isikud väljendavad oma tundeid ja kogemusi erinevalt, kuid antud juhul ei pea vajalikuks nende tõesuse üle diskuteerida.

Vambola Raudsepp, Koorastes.

I. Põrmust oleme võetud.

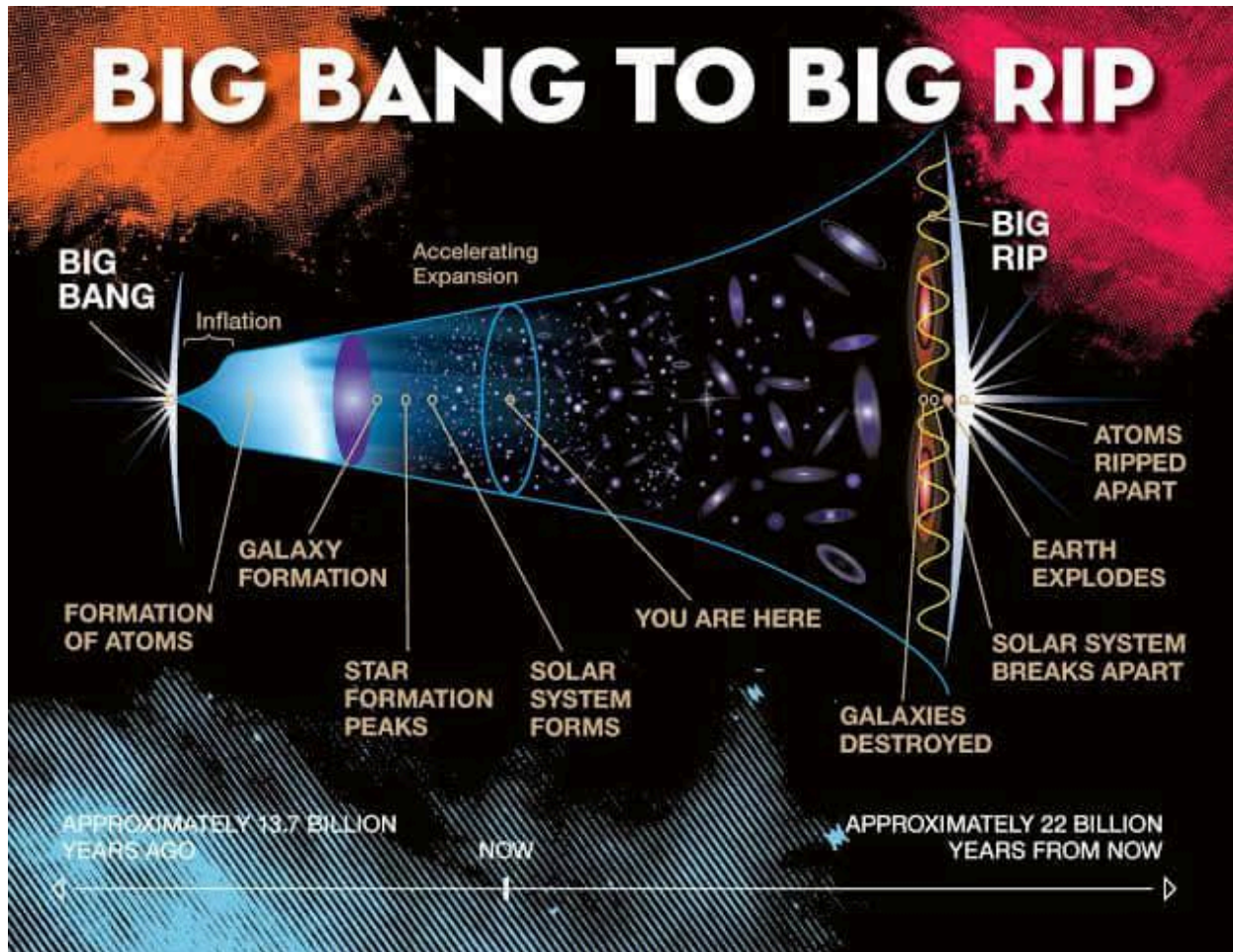
- 13,6 mlr aastat tagasi - Suure Paugu, 4,6 mlr aastat tagasi Päikesesüsteemi ja ca 4 mlr aastat tagasi Maa teke.
- 2,5 milj aastat tagasi oli Maa inimese vastuvõtmiseks valmis. 100 000 aastat tagasi elas siin juba *homo sapiens*.
- Kõiksuse elava vaimu mõistatused: sünnieelsed astraalkehad, kehaväline liikumine ja talentide sünd?

Inimese tulek Maale, talle siin elamise ning enese- ja ümbruse tunnetamise võime andmine - kõik see on mõistus, mis on jäetud inimese enda uurimiseks Siit küsimus: miks konkreetselt MIND oli Maale tarvis ja miks mina olen see keegi, kes uuriks Kõiksuse saladusi? *Järgnevalt - kuidas Universum loodi?*

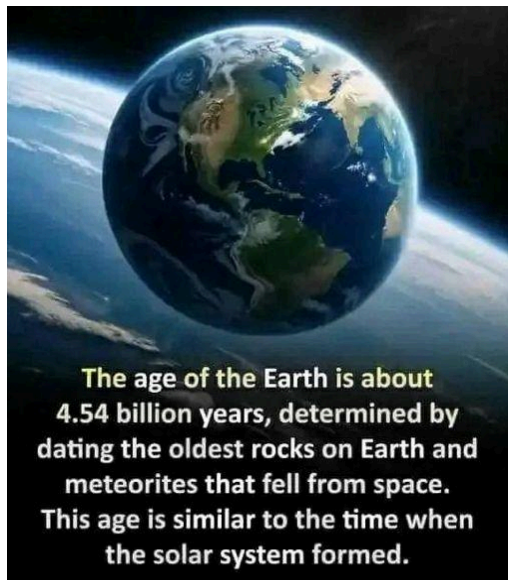
**Joonised ja üldlevinud materjalid internetist, eraisikud isiklikest kogudest.*

Ülaltoodud lähenemisviisi kohaselt: 1) Universumi lõi Jumal, 2) Universum tekkis Suure Paugu tagajärjel, 3) Universum on olnud igavesti ja 4) kõik on vaid intelligentse olendi simulatsioon. Edaspidi peaasjalikult Suurele Paugule järgnenud arengutest, sh evolutsioonist Kõiksuse elava vaimu toel.

Alguste algus on Kõiksuse elav vaim (energia) - seda on püütud mõtestada piiblilugudes, iidsetes rahvapärimestes, mitmetes teaduslikes uuringutes jne, kuid probleemi raskuse tõttu on jäänud paljud Universumiga seotud küsimused vastuseta. Kes kutsus esile Suure Paugu ja määras edasise arengu?. Edasi. Päikesesüsteemi ja planeet Maa tekkest teame rohkem. Siiski,

kes juhtis siin edasist kujunemisprotsessi? *Albert Einstein* rõhutas, et võlgneme palju indiaanlastele, kes näitasid meile, kuidas vaadelda, ilma milleta poleks saanud olla väärtuslikke teadussaavutusi.

“We owe a lot to Indians, who taught us how to count, without which no worthwhile scientific discovery could have been made.”

Albert Einstein

“Miski või keegi sekkus Suure Paugu käiku ja lõi paigast ära looduseadustega ette nähtud tasakaalu, mille tagajärjel tekkis ainet rohkem kui antiainet. Ka meie inimesed ei ole midagi muud kui selle asümmeetria tagajärg”.

Martti Raidal.

Tänapäeval üldlevinult lähtutakse Suure Paugu teooriast ning edasi evolutsiooniteooriast, sh arengust inimese eellasest kuni tänapäeva inimeseni. Eks *Darwin oli esimene, kes käsitles enda organismi evolutsiooni subjektina.* Planeet Maa arengut kirjeldades on esitatud veenev, kuid seoses siin kõrgema intellekti tekkega küsimused jäävad. Miks oli üldse tarvis Maale kõrgeima

mõistusega olendit? Miks nii lühikeseks ajaks? Või on selleks mingi kaugeleulatuv põhjendus ja eesmärk?

Nibiru möödub Maast. *Kõik pildid illustratiivsed.*

Nüüdisajal hoogsalt tekkinud mitmetel teooriatel (õigemini hüpoteesidel) on oma roll teaduse arengus, olgu need siis seotud UFO-de, tulnukate, Nibiru, X-planeedi või teiste sarnastega. Näiteks, oletatakse, et Päikesesüsteemi äärealadel tiirleb Maa suurune planeet. Kindlad oleme vaid ühes. igaüks leiab nendes hüpoteesides küllaga mõtlemisainet ja materjali isiklike järelduste tegemiseks.

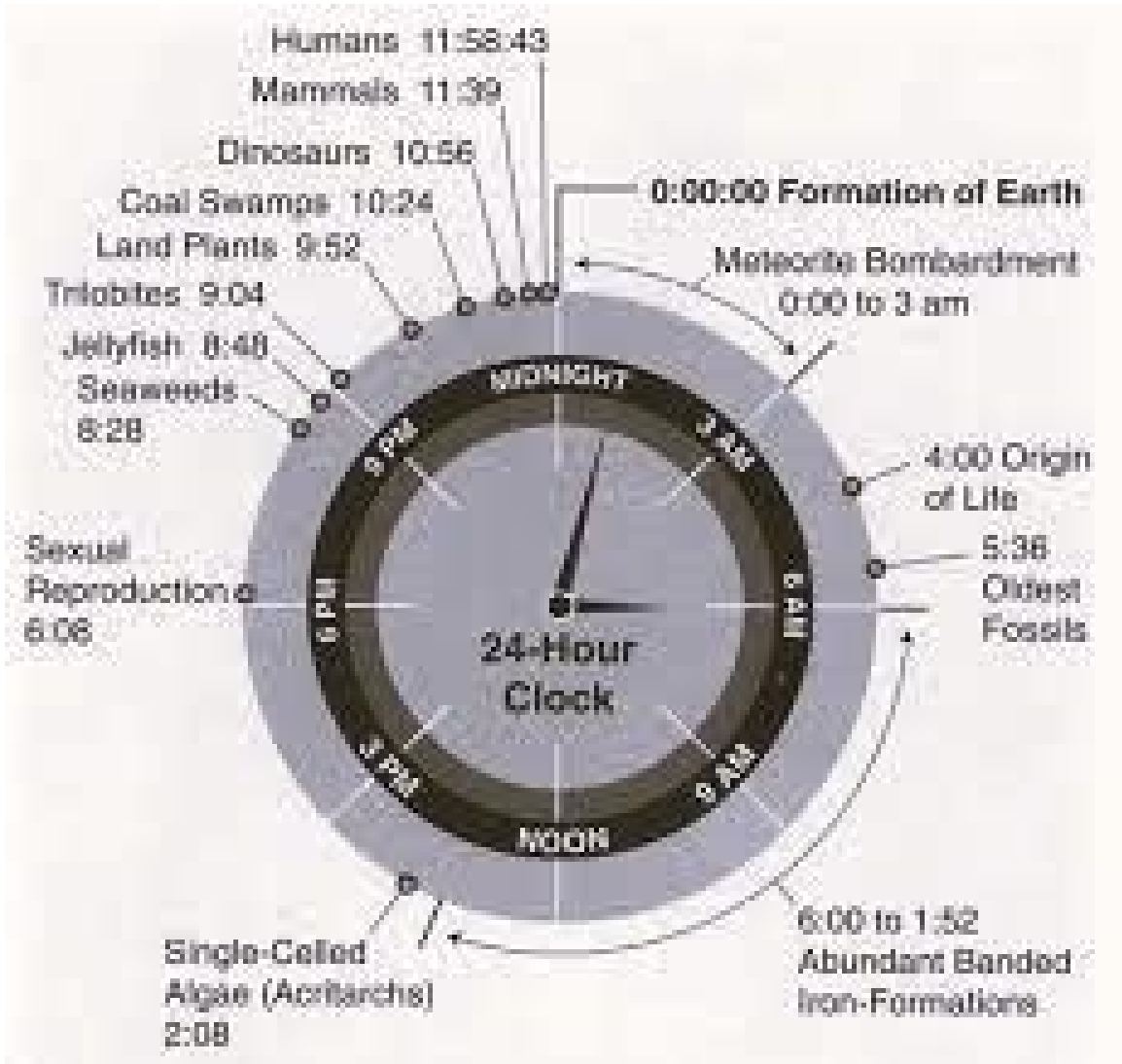
Evolutsioonis tähtis seik: Maa ookeanid moodustusid 3,5 mlr aastat tagasi, mil sajandeid kestnud vihm täitis planeedi alusosa.

Ülalöeldust johtuvalt planeedil Maa algas meie teekond veest.

Jumala poolt Universumi loomise (religiooni) kõrvale tekkis Darwini evolutsiooniteooria (võeti omaks haridussüsteemis) ning

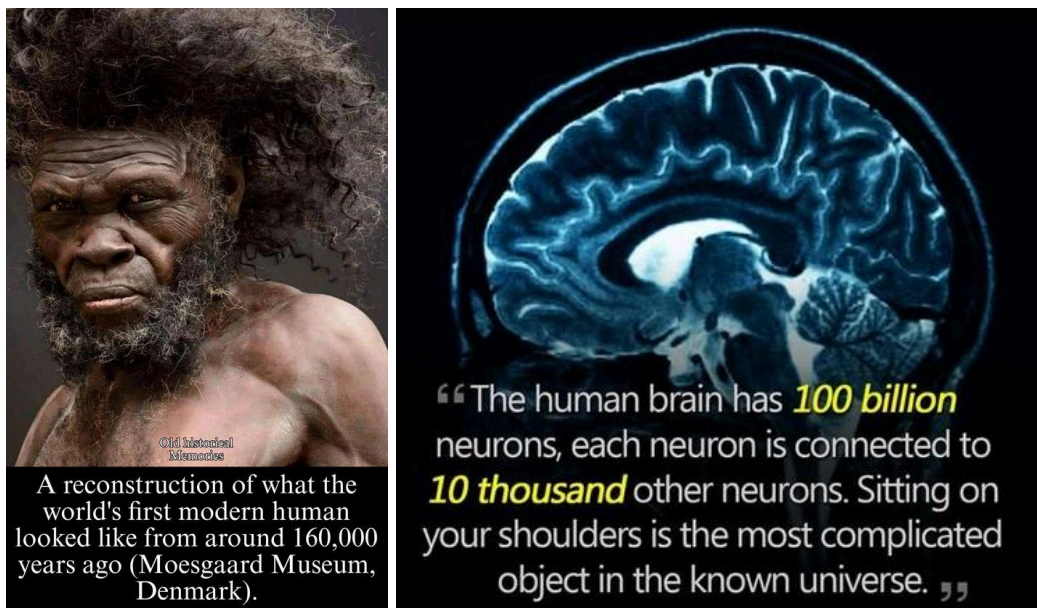
mõlemad rahuldavad meid seni, kuni hakati Maal toimuvat tihedalt siduma Universumi vaimusega. Teisisõnu, inimene hakkas tunnetama Universumi elavat tarkust. Tunnetama, et inimene on loodud millegi kõrgema, üleva jaoks ning miski tagab tema elu eesmärkide teostamise, saavutamise. See on siis MIND juhtiv kõrgem tahe? Või mulle määratud missioon?

Maa ajalugu kujutatuna kellal, kus inimese tulek siia kell 11.58.43.

Edasi. Huvipakkuv on hüpotees inimese kosmilisest päritolust, so Maale läkitatud algmaterjalist (geenist) ning inimese kujundamine Kõiksuse tarkuse (energia) kaasabil. Lähtudes sellest selgub, et

mõistus, mõtlemisvõime on antud konkreetsele isikule, mis on erinevate inimeste puhul väga erinev. Ega praegu keegi tea, kas see on tulnukate teene, meteoriididega saadetu vms, kuid inimesed on saanud enda valdusse mingi osa kõrgemast mõistusest. See annab taas ruumi igale inimesele isiklikuks mõtiskluseks ja oma kogetu jagamiseks. Miks üksikute isikute sünnipärased füüsilised ja vaimsed võimed siiski on nii erinevad?

Inimene 160 000 aastat tagasi, areng üllatavalt kiire. Täna inimese aju 100 mlr neuronit, iga neuron seostub 10 000 teise neuroniga.

Niisiis, isiku intuiitivne ettekujutus (meis peituv osake kõrgemast mõistusest) ümbritsevast on küllaltki tõene, sh eksisteerimine väljaspool sündi. Ütleme siin tinglikult, et inimvaim nõ astraalses olekus oli justkui Maal kehastumise ootuses. Seega oli temas osake Kõiksuse tarkusest vaimse energiasädeme kujul, kuid mitte veel füüsilisel kujul. Piltlikult eksles ta Kõiksuse igavikus ja oli valmis lähetamiseks planeedile Maa? (NB! Maale langeb igal aastal tuhandeid tonne kosmosetolmu). Oleme põrmust võetud?

On olemas hüpotees: vaimsel/astraalsel kujul esinev MINA püüdis leida Maa elanike seast omale ema ja isa (mis peaks olema just tema enda valik?). Ema kasvatab loote oma ihus ja sünnihetkel annab imikule hingamise. Nii algas inimese teekond Kõiksuse igavikust olevikku, kuid ikkagi meist kõrgema valikul.

“On kaks võimalust: kas oleme Universumis üksi või mitte. Mõlemad võimalused on võrdselt hirmuäratavad”. Arthur C. Clarke.

Imetlusväärne on inimese aju võimsus, millest mitmete teadlaste arvates kasutame vaid tühise osa. Huvitav, tänu oma ajule oleme galaktikas ainulaadsed? Vaevalt. Muide, meie galaktikas on 4290 päikesesüsteemi. Päikesesüsteemide planeetidel elava kõrgema mõistuse puhul seob neid üks Kõiksuse vaimsus.

USA teadlased on tabanud Suure Paugu kajad, mille mõjude uurimine, sh inimesele on alles ees. Kajad on gravitatsioonilained aegruumis, värelused, mis on Suure Paugu esmasteks võngeteks. Edasi. Nö kosmiline kord määrab elu rütmi, millela elu Maal pole võimalik. Aastaaegade vahetuse tingib olukord, kus Maa saab Päikeselt erinevatel aastaaegadel erineval hulgal soojust ja valgust. Aasta pikkuseks 365,2422 ööpäeva ning ööpäeva enda pikkuseks 24,86 tundi. Paraku inimesele on antud napilt, keskmiselt vaid 70-90 aastat, et elav organism muutuks taas põrmuks. Üllatavalt lühike inimesele antud aeg!

“Maailma hävitamine võtab aega, kuid aeg on ka kõik, mida selleks vajame”.

Bernard LE Bovier de Fontenelle.

Nüüd isiklikke ja eakaaslaste tähelepanekuid. Taevas mõjutab meid pidevalt, iga hetk, iga päev. mida iga inimene tajub isemoodi. Mõned ei taju üldsegi. Iseenese seoste uurimiseks Kõiksusega olen koostanud valimi, kuhu kuuluvad minu sugupuus paiknevad isikud, st uuritud on teiste kogemusi ja neid tulemusi kõrvutatud omaga. Minu eakaaslased, eriti haritlased, on tõdenud tugevat seost Universumiga (kosmilise kaja, rütmide, taevakehade liikumise vms mõju) varasest noorusest ja hiljemgi täisealisena. Konkreetsete isikute seletuste põhjal arenes neil intuitsioon, sisemine distsipliin, hakati mõningaid sündmusi vaistlikult ette nägema, mis hiljem teadmistele tuginedes osutusid õigeks. Viimasel ajal on hakatud nendest ka rääkima, sh inimestest, kel oli tekkinud tugev tõmme teaduse juurde.

Mõtlemapanev tõsiasi: minu poolt küsitletutest kolmandik väitis end olnud astraalkehana taevaavaruses enne sündi. Mõned ka taaskehastunu oma kaugemast eellasest. Tõestuseks esitati palju fakte, mis tundusid isegi usutavana. Ise võin enda kohta kinnitada kehavälist liikumist unes, mil olin siiski teadvusel.

Ja veel. Jääb mõistatuseks üliandekate isikute talendi päritolu. Kuidas vaid napilt teismelised noored on saavutanud tipptulemusi spordis (males), muusikas, kujutavas kunstis, teaduses või teistel aladel? Loomulikuks arenguks kõrgtasemeni on ju aeg olnud liiga lühike. Või kumuleeritud anded oma eellastelt? *Sigmund Freud on öelnud, et esimene inimene, kes kivi asemel sõimusõna tarvitas, oli tsivilisatsiooni looja. Aeg arenguks on olnud tõesti lühike?*

000

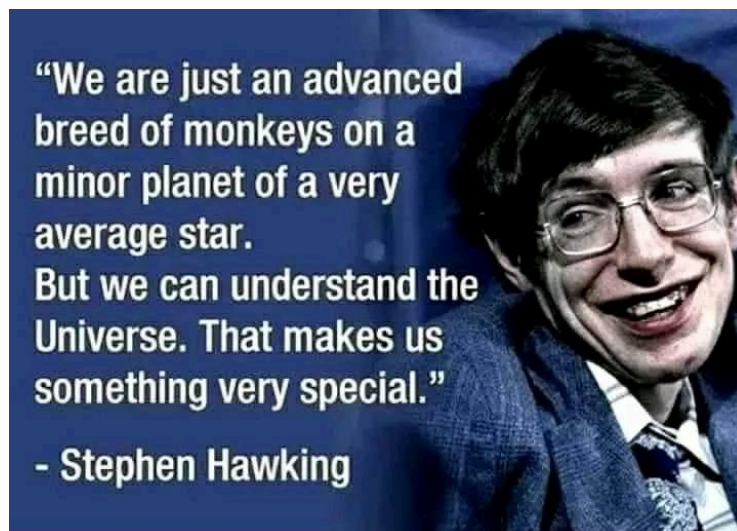
Teadus areneb üha kiirenevas tempos, mistõttu meie momendi teadmised vananevad kiiresti ja lõplikult. Näiteks, antimateriast teati teoreetiliselt 1928. aastal, avastati 1932. aastal, Musta Augu puhul vastavalt aastad 1916 ja 1971, Higgs Bosoni puhul 1964 ja 2012 ning gravitatsioonilainete puhul vastavalt 1916. aastal ja 2015. aastal. Gravitatsioonilained tekkisid kahe Musta Augu ühinemisel 1,3 mlr aastat tagasi, so ajal, mil tekkis mitmerakuliste elu Maal. Näiteid jätkub. Samas aga võime tõdeda kui raskelt avanevad Kõiksuse elava vaimsuse üksikud tõed inimesele.

“Ma ei usu, et inimkond säilib järgmised 1000 aastat, kui me just kosmosesse ei levi”. Stephen Hawking.

Vastuseks Hawkingi hoiatustele kavandatakse juba täna fantastilisi plaane, olgu need siis Marsi koloniseerimine, kosmoseturism või maaväline koloniseerimine. Elon Muski jt tulevikuplaanid on fantastilised.

Lähtudes enda kogemustest, siis kõik need teooriad ja hüpoteesid nii või teisiti täiendavad üksteist, aitavad luua täiuslikumat ja mitmekülgsemat maailmapilti. Lõpuks ka arusaamisi MINU ego enesetunnetuseks. Kuid kõik võib olla hoopis teisiti. Kui teadvus on materia suhtes tunnetuslikult primaarne, siis kogu eelnev arutelu on lihtsalt intelligentse olendi simulatsioonid. Kas on?

Võtame eelneva kokku järgneva mõttega:

“Oleme justkui arenenud ahvitõug siin väikese tähe mõõtmega planeedil. Kuid me suudame mõista Universumit. See teeb meid väga eriliseks”. Stephen Hawking.

Valus ütlus. Tähendab, peame sügavuti uurima iseennast (NB! arenenud ahvitõug) ja Universumit.

Ajalikke seisukohti.

- Inimene elab ühes vähestest elamiskõlblikest universumitest lõpmatult paljude eluks kõlbmatute seas? Ilmselt mitte?
- Inimese geen võib olla kosmilist päritolu, millest johtub inimese arengu suunamine kõrgema mõistuse (energia) poolt? Iga uus uuring selles valdkonnas avab uusi aspekte.
- Isiku mõtlemine, kujutlusvõime ja ta tegutsemine on seotud Universumiga kõrgema mõistusega, sealt saadud suuniste ja lahendustega.
- Uuritud isikud on väitnud oma teadvuse astraal-olemasolu enne maist sündi, so Kõiksuse teadvuse osakesena. Niisiis, indiviidi talendis, erilises andes, peitub osake kõrgemat mõistust, millel on oma roll inimese kiires arengus ja tema suurtes saavutustes.

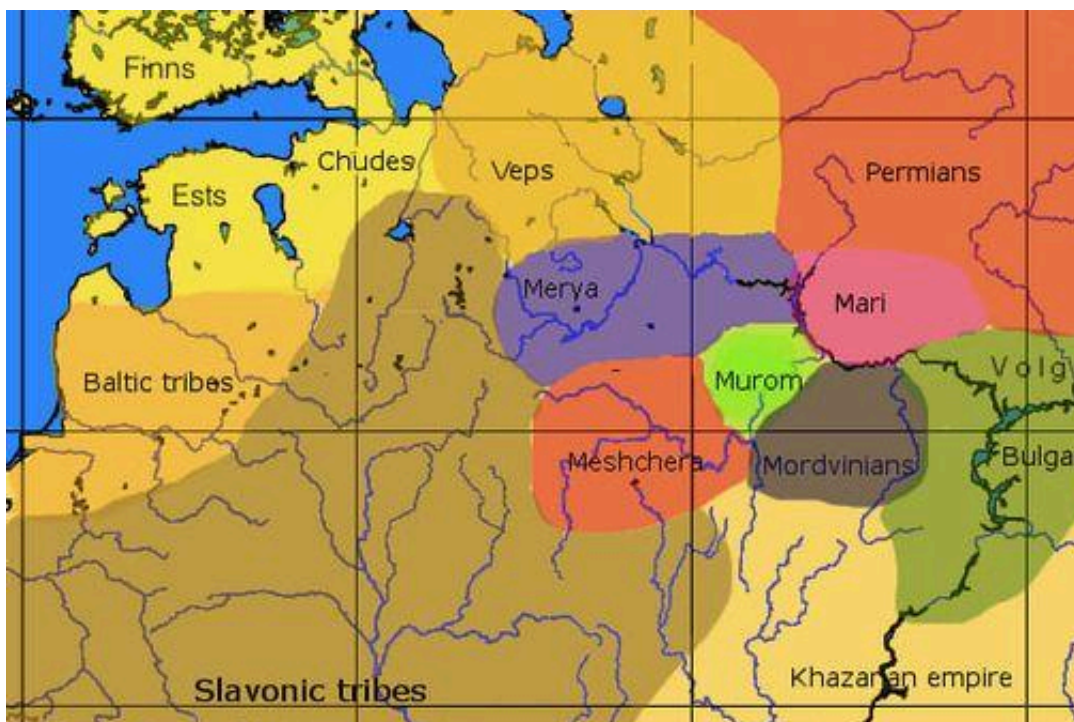
Mõtteteri ja aforisme.

- Teaduse pealispinnal ollakse ateist, kuid sügavuses ootab meid ees Jumal.
- Inimese mõtlemise piiratus seisnes kaua aega illusioonis, et oleme unikaalsed ning eraldatuses planeedil Maa.
- Surelik inimene muutub surematuks, kui jätab endast järele surematud teod.
- Elavas toiduahelas inimene peab pidevalt endale meenutama: kust ma tulen. kes ma olen ja mis on mulle lubatud planeedil Maa.

II. Valikuid teeb armastus.

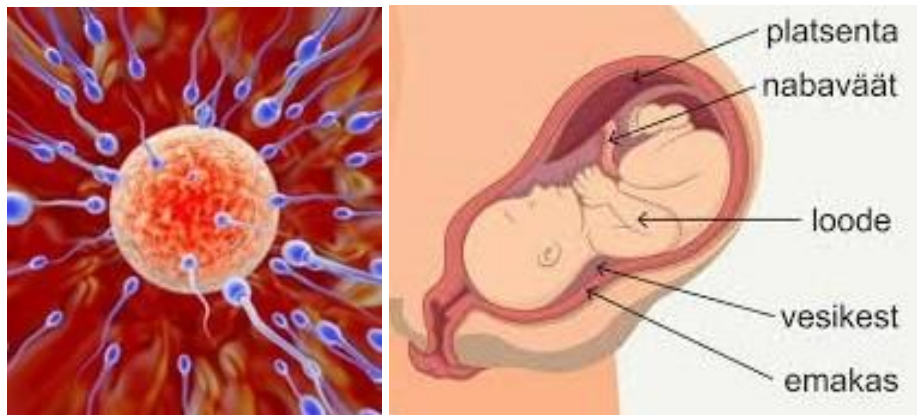
- Antroopsusprintsiiip. Valik miljarditest võimalustest.
- Umbes 1200 a. e. Kr - Eesti alale jõuavad Läänemeresoome hõimud. Viljastumine. Sünd ja sugupuud.
- Usundite ja kombestike roll inimese elutee kujunemisel.
- Andekuse geeni hüpotees. Ravitsejad. Mentori kutse.

Antroopsusprintsiiipi võime ka nii tõlgendada, et inimese tulek Maale oli Universumi jõudude poolt kavandatud ning talle loodi siin eksisteerimiseks soodsad võimalused. Pealegi inimesest pidi saama väga tark ja valgustatud isiksus, kes suudab maailma kirjeldada (kunsti, arhitektuuri, teaduse vms kaudu) ja muutustega kohaneda.

Lõige Euroopa osa kaardist 9ndal sajandil. Nagu kaardilt näha, on eestlased oma territooriumil tollal täiesti olemas.

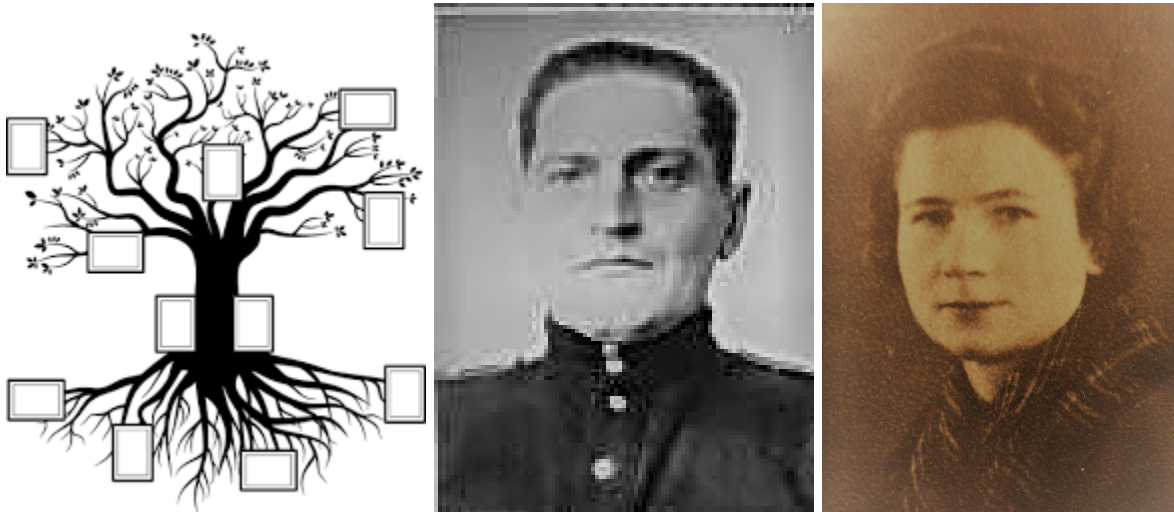
Olen uurinud oma sugujuuri ca 400 aasta tagusesse aegadesse, mistõttu võin kindlalt väita end olevat põliseestlane läbi paljude põlvkondade. Nii nagu Universum sai alguse Suurest Paugust, pärineb kogu elu Maal ühest (mõnest) rakust. Väidetakse, et konkreetse isiku väljavalimine (triljonitest võimalustest) toimub ammu enne rasestumist, sh ka talle vanemate valimise protsessis. Uus elu saab alguse (armastusest) siis, kui seemnerakk viljastub munarakuga. Munarakule tekib seejärel tugev väliskest, mis väldib teiste seemnerakkude sisenemist. Väljavalitule teadlik kaitse!

Valik MINU kasuks oli tehtud. Niisiis, sündinud inimene peab kasvama isiksuseks, kes on võimeline maailma ja iseennast tunnetama ning kirjeldama. Pealegi veel saama võimekaks, missiooniga kodanikuks.

Sünni hetk lapsele on tõeline superelamus, isegi trauma, mille tähendust võib seostada hingamise andmisega inimesele. (NB! Lähtudes teaduslikest väidetest, oli minu sünni tõenäosus umbes 1: 400 triljonit!). Valgustus: mikroskoopiline osake Kõiksuse tarkusest on sisenenud uude inimesse. Edasi, minu puhul sünnitunnistuseks ellu olid kristlikud ristsed kirikus, teisisõnu, oli vaimne lähetamine ellu.

Richard ja Liidia-Adeele Raudsepp

Olen sõjaaja laps, sündinud 24.05.1941, so Kaksikutes. mao aastal. Lapsena peeti mind enamasti koleerikuks.. Muide, Kaksikutesse kuulub üle 70 tähe js neist vähemalt kolmel on teada planeedid.

Tagasivaatena pean tingimata rääkima enda sugupuust. Minu isa (Richardi) juured asuvad Sangaste ja Paistu kihelkonnas, ema (Liidia-Adeele) omad Urvaste kihelkonnas. Mõlema juured Eestis sajandite tagustest aegadest. Uuringud viisid tagasi 15ndasse sajandisse ja seal uuesti tänapäeva. Siinjuures vajab rõhutamist, et peale katku ja näljaaastaid, laastavat Liivi- ja Põhjasõda, jäi eestlaste sugupuu etniline tüvi ahtaks, mille moodustasid vähesed ellujäänud talud koos nende elanikega (ca 110 000 inimest).

Sellele aga järgnes nn rahvastiku plahvatus ja 20nda sajandi alguseks oli eestlasi juba üle miljoni elaniku. Algas väljaränne.

Kurenurme kool (1950). Vambola Raudsepp vasakult 2. rida 14.

Sõjaaja lapsena tegin kaasa kõik vaimsed ja füüsilised vapustused, mis tuli emal-isal tollal läbi elada. Eriti rasked olid aastad, mil toimus natsionaliseerimine ja nn kollektiviseerimine. Isa talu koos maaga võeti üle Sõmerpalu sovhoosi poolt. Valitses vaesus, eriti paljulapselistes peredes. Ise mäletan neid aegu peaaesjalikult veel õudusunenägude kaudu. Mäletan ja võin kirjeldada 1944nda aasta augustisündmusi isakodus Võrumaal Hännike külas, mil sakslased lahkusid ja sisenesid Vene sõdurid. Olin siis vana 3 aastat ja 3 kuud. Hiljem, kui olin juba 5-aastane, siis õppisin kooliealistelt vendadelt ja õelt lugemise ära, oskasin arvutada, teadsin peast

ükskordühe korrutustabelit vms. Ja veel. Tollal arenes mul tugevalt määralt sündmuste ettenägemise võime. Rõhutan veelkord - lapsepõlves olid traumeerivad seigad, mida mäletan tänapäevani.

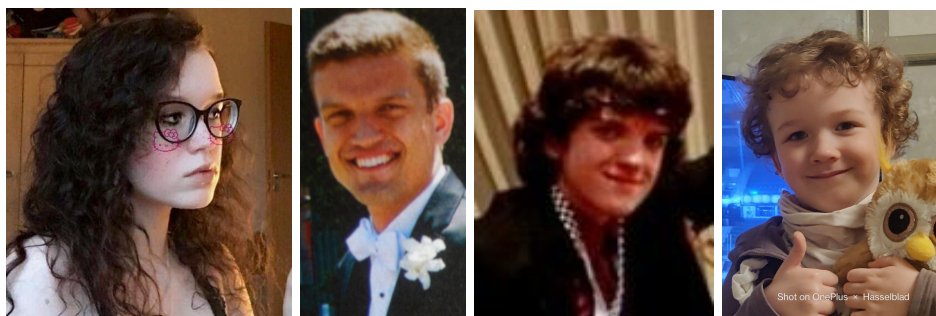
Vambola, Agnessa ja Peeter Raudsepp.

Inimese elu on tasakaalus siis, kui tal on lapsed ja lapselapsed. Õnnelikud need, kes näevad oma järglastest kasvõi neljandat põlve. Mul on kaks poega (Peeter ja Priit), lapselapsed ja lapselapselapsed (neid kokku kümme).

Peeter

Priit

Merli

Erik

Karl

Sylvia

Kristjan

Charlotte

Henriette

Rudy

Elu jätkub järjepidevuses. Kalmistud ja sugulaste hauaplatsid on meie perele alati tähtsad olnud. Minu isa Richard ja ema Liidia-Adeele Raudsepp on maetud Antsla Metsakalmistule. Isa isa Gustav Raudsepp ja abikaasa Kadri Raudsepp (sünd Kingu) maetud Osula kalmistule. Ema Liidia-Adeele vanemad Jaan ja Miina Pikk (sünd Pormeister) maetud Antsla Kraavi kalmistule.

ooo

Tänapäeval teame, et elektromagnetiline energia võimaldab ajuainel luua teadvuse (NB!). Teadvus ise on aju funktsioon, mida põhjustavad miljardite närvirakkude ehk neuronite omavaheline

suhtlemine ja koostöö, mis väljendub võimes tunda või olla enesest teadlik. Siit mõned probleemid.

Kõik inimesed on võrdsed, nt seaduse ees, kuid nad ei ole võrdsed füüsiliste ja vaimsete võimete poolest. Paraku seda seika sageli eiratakse, mistõttu, nt kooliharidus muutub mõnele lapsele ülekohtuselt karmiks. Eriti julm oli olukord ajal, mil ise õppisin mitmetes õppeasutustes. Ega huvitatud, mis väljalangenud õppurist hiljem saab! Tänapäeval õnneks see enam nii ei ole.

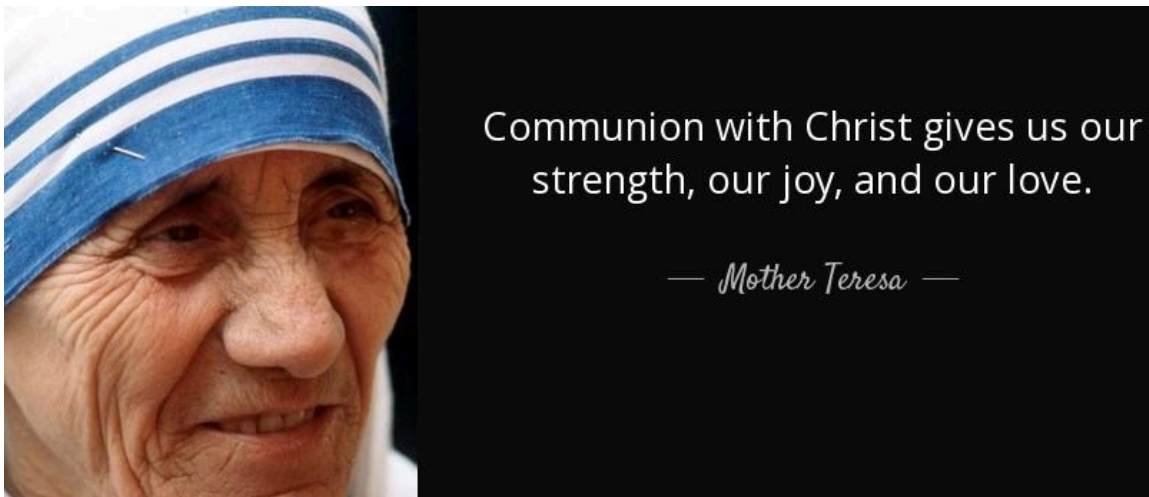

Nüüd erinevustest. Hipokampus on üks tähtsamaid komponente ajus. On seotud emotsioonide, ruumitaju ja teabe säilitamisega mällu. Erinevate intelligentsuse tasemega inimestel sellest johtuvalt on aju erinev, kuid hipokampus domineerib 99% inimese ajus. Ja veel. Igal inimesel on oma elukeskkonnas erinevad õpetused, usundid ja kombestik. Samas tuleb silmas pidada, et iga inimene on ellu kutsutud mingi kindla missiooni täitmiseks. Kõrgema intelligentsusega isiksuste puhul on missioonitunne endastmõistetav.

“Kõiki religioone peab austama ... iga inimene võib saada taevasse omal moel”. Epictetus.

Kristlus on ainulaadne usk teiste hulgas, mida iseloomustab lähedus taevase Isaga. Oluline on Püha vaimu osalus kristlase elus. See on Euroopas enim levinud usund. Luterlased olid minu isaisad mitmes põlvkonnas seotud Sangaste ja Urvaste kirikuga.

Ise tutvusin kristliku õpetusega lapsena. Meil oli kodus Piibel ja vanema venna saksa-aegse kooli usuõpetuse õpik, neid uurisin innukalt. Leidsin, et on olemas kõrgem vägi, kuid mis tähtsam, armastus ja headus, mis saadavad inimest läbi kogu tema elu. Tõllal, kümneselt käisin esimest korda vanematega Urvaste kirikus. Miski pööre elus oli toimunud.

“Osadus Kristusega annab meile me tugevuse, me rõõmu ja me armastuse”. Ema Teresa.

Esoteerika on salajased, salapärased õpetused, teadmised ja oskused. Igas inimeses on iidsed otsingud, et leida vahendeid, mille abil muuta oma mõtteid, keha ja vaim vabaks surelikkuse ahelaist ning ravida hingehaavu. Seega tähtsal kohal kosmilise mõju tunnetamine ja sellega arvestamine. Järgnevalt mõnedest õpetustest ja inimestest.

Nostradamus

Vanga

Cayce

Nostradamus ja Vanga suhtlesid maaväliste tsivilisatsioonidega. Vanga oli pime müstik, selgeltnägija ja ennustaja. Suhtles planeet Vamfimi esindajatega. Temalt said nõu ka väga tuntud isikud. Edgar Cayce andis transiseisundis vastuseid paljudele küsimustele, sh reinkarantsioon, uus kõrgema mõistusega põlvkond jt. Nostradamuse, Vanga ja Cayce ennustusi jälgime praegugi. Nendel oli palju järgijaid.

Järgnevalt teistest uskumustest. Budismi õpetuse peamiseks sihiks on vabanemine kannatustest. Mulle on pakkunud see õpetus juba noorena suurt huvi. Kogu oma elu jooksul olen püüdnud järgida nn karma seadust, st olen püüdnud vältida ennekõike hoolimatut käitumist ja sõnakasutust. Paraku alati see ei õnnestunud?

"Since 'karma' is our own creation, we ultimately have the ability or the opportunity to change it."

His Holiness, The Dalai Lama

"Kuna "karma" on meie endi loomingu, siis meil on võime ja võimalus seda muuta". Dalai Lama.

Jooga on suurepärane viis keha tervendamiseks ja vaimse tasakaalu saavutamiseks. Teisisõnu, jooga on kontroll keha ja mõistuse üle. Joogasse sisseelamine nõuab erakordset enesedistsipliini, järjepidevust ja kõrget intelligentsi taset. Sellepärast paljud piirduvad üksnes jooga üksikute elementide rakendamisega igapäevaelus. Ka nii võib.

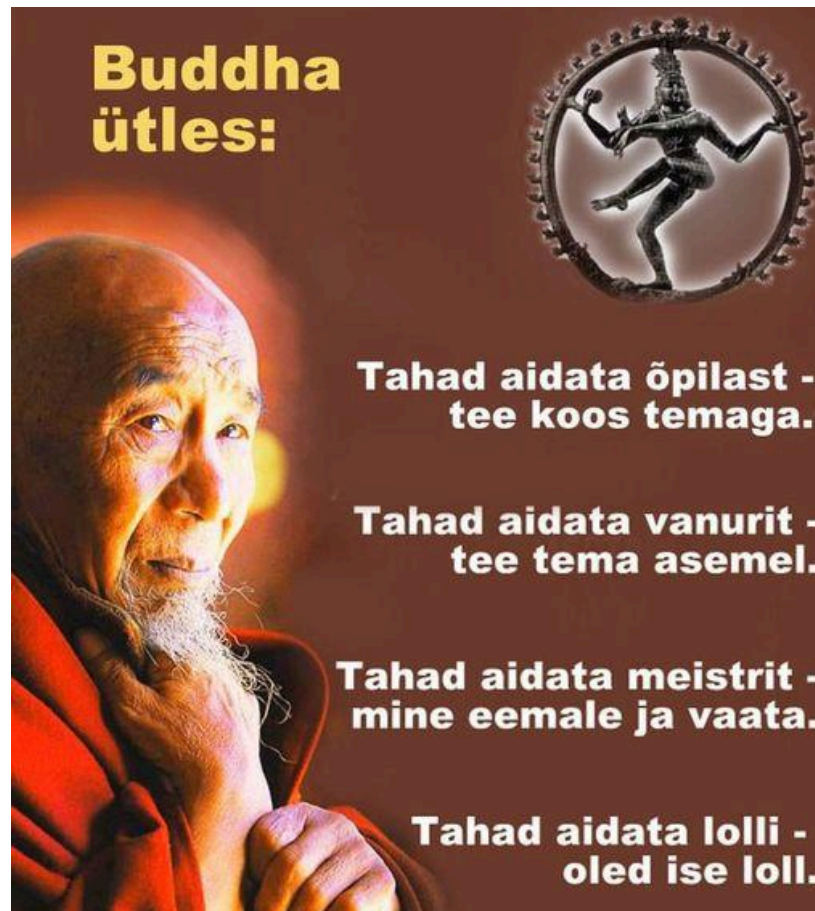
Võimlemine iseenesest ergutab, kuid ka distsiplineerib isiksust. Üksikud joogaharjutuse elemendid on rasked, kuid kui nendega on hakkama saadud, siis pakub see suurt rahuldust ning eneseusku. Mis tähtsam, olen ise kogunud kui suurt pingutust on vaja, et vaigistada rahutut meelt ning jõuda sügava sisemise rahu ja vabanemiseni.

“Õiglased ja üldse kõik vooruslikud teod on kaunid ja head”. Sokrates,

Teaduslikud uuringud näitavad, et optimistlikud inimesed elavad pessimistlikest kuni seitse aastat kauem, kuna nii nende südame tervislik seisund kui ka veresuhkru ja vere lipiidide tase on paremas korras. Inimesed vajavad üksteist. Meil on vajadus sotsiaalsete suhete ja inimliku toe järele. Seltskondlik suhtlemine on aidanud inimkonnal püsima jääda. Ja veel. Teaduslikult on tõestatud, et stressivabam eksistents turgutab tervist, sest elu ei tähenda üksnes hakkamasaamist, vaid ka enda hästi tundmist. Tähtsad on hea uni, Päike ja D-vitamiin, tervislik toit ning lõpuks vesi, mis on elu alus.

Kõik oleme pärit lapsepõlvest. Psühholoogid tavatsevad sageli väita, et armastada suudab vaid see, keda lapsena on armastatud. Edasine füüsiline ja vaimne tegevus ning meid ümbritsev sotsiaalne elu kujundab meis positiivseid ja ka negatiivseid isikuomadusi. Paljud

seletamatud asjaolud on seotud intuitsiooniga, hüpnoosiga, loomingulise organiseerumis-, kohanemis- ja ettearvamisevõimega. Eluks vajalikud võimed nagu sihikindlus, visadus, iseseisvus, distsiplineeritus vms on igas isiksuses arendatavad.

Inimese elukanga moodustavad mitmetest sümbolitest ning numbritest mustrid. Numeroloogia on üks võimalustest õppida seda kangast tundma.

Numeroloogias minu sünninumbriks on 8 (2+4+5+1+9+4+1), seega olen (arvutuste hetkel) Saturni mõju all. Arvatakse, et nad saavutavad edu, kuid mitte tingimata õnne. Tal on vajadus ja oskus juhtida ning sellega rikkust ja tunnustust koguda, kuid tihtipeale on nad enda vastu liiga karmid, suruvad oma tundeid alla ning tunnevad puudust

rahuldavatest suhetest. Numeroloogia praktiliseks rakendamiseks on mitmeid võimalusi nõ võtteid, kuid lõppkokkuvõttes kujunevad need mänguliseks, mitte tõsiseltvõetavaks. Võibolla ka mitte?

Edasi. Aura (energiaväli) koosneb kihtidest ja väljendab inimese füüsilist ja vaimset tervist, aga ka mõtteid, tundeid ja elukogemust.

Ravitsejad Eva Pikk ja Kaika Laine.

Ravitseja Eva Pikk oli minu sugupuus vanaisa Jaan Pika ema. Omas mitmesuguseid võimeid, nägi inimest ümbritsevat aurat (erinevaid kiirgusi) ja määras selle varal haigusi. Kasutas sukavarrast haiguse kolde piiritlemisel. Oskas hüpnoosi abil valu vaigistada. Temalt said abi paljud Vana-Antsla valla elanikud. Nägi ette ja ütles edasi oma lastelastele (Maret, Liidia-Adeele ja Ella) nende elukäigu lähitulevikus. Kõigest põhjalikumalt rääkis

mulle mu ema. Eva selgitas lastele, et selge ja ergas värv viitab heale tervisele, kuid tumedad toonid viitavad inimese halvale tervisele ja negatiivsetele olukordadele igapäevaelus. Muide, Eva rääkis konkreetset oma lastelastele Ellale, Adeelele ja Maretile sellest, mis neil tuleb läbi elada 1940ndatel aastatel. See oli kohutav ettenägemus sõjast, surmast, näljast, kurjusest ja muust sellisest. Õnneks lapsed tollal ei võtnud seda hoiatust tõsiselt, kuid hiljem tõdesid Eva ennustuse õigsust. Minu sugupuust oli tuntud ravitseja Kaika Laine, tema juurde tuldi abi saama igast Eestimaa nurgast. Ravis ka minu lähisugulasi.

Harjumäe hiis ja loitsimise koht samas Pühajões.

Taarausümbol ja usu edendaja Endel Loide.

“Eesmärgi poole liikumine on tähtsam kui sihtpunkt.” Laozi.

Taarausisus on armastus oma kodu, kodumaa, metsade, põldude, aasade ja üldse keskkonna vastu ning kõige selle pühaks pidamine. Hiit, jõge, metsa ja taimi armastama õpetas mulle mu ema, kes sageli võttis lapsed loodusesse kaasa, et tutvustada meile ümbritsevat. Mõnikord õhtustel hardushetkeil laulis ta lastele loitsu-lugusid. See oli justkui mediteerimine.

1930ndatel minu kodukülas Hännikes oli taarausisus edendajaks kirjanik Endel Loide, keda tunti väga mitmekülgse ja hea suhtlemisoskusega inimesena. Hännike külas, umbes viie kilomeetri kaugusel asub Harjumäel püha hiis ja samas lähedal Pühajõe loitsimiskoht. Pühajõe vesi oli siis väga puhas, seega joogikõlbulik ning jõe kaldalt ei tohtinud isegi ühtegi oksa murda.

Nüüd ühest hüpoteesist. Andekuse geeni hüpotees on paelunud ennekõike genealoogiahuvilisi. Inimese intellekt saadakse pärandusena oma eellastelt, läbi paljude põlvkondade. See on suur rikkus, mille päritolule saame vastused oma juurte sügavama uurimise teel. Andekuse geeni teooria hõlmab paljusid aspekte, so eellastest kuni konkreetse isiku enda arenemisvõimalusteni. Tähelepanu väärib veel nn *Flynni efekt*, mis seostab isiku IQ tõusu parema tervise, toitumise, hariduse ja elatustasemega.

“Motiveeritud, tugeva iseloomuga inimene tundub teistele hirmuäratav, mistõttu peab ta sageli tundma tõrjutust”. Vambola Raudsepp.

Kui sugupuus on viis akadeemikut (Richard Antons, Heino Liimets, Oskar Loorits, Eero Vasar ja Artur Vassar), kümneid haridustegelasi, muusikuid, kunstnikke, kirjanikke jt (sh Hugo

Treffner, Veljo Tormis, Karl Pärsimägi, Bernard Kangro, Valev Uibopuu, Aleksander Arder jt) ning veel üle paarikümne teaduste doktori ja professori, arvukalt magistrikraadiga isikuid, siis see kogum sugupuus lubab midagi väita ka andekuse geeni olemasolu kohta konkreetse isiku puhul. Kas võib?

Hugo Treffner Veljo Tormis Aleksander Arder Oskar Loorits Valev Uibopuu

Edaspidi ühest olulisest teemast. Isiklikult usun nn mentori kutse hüpoteesi. Kui noorel inimesel tekib vastupandamatu soov teadmiste järele, siis on see sõnum tulevasele mentorile. Taevaliku, tundmatu välisenergia mõjul jõuab see soov mentorini, kes siis ise esitab kutse väljavalitud õpilasele. Soovi ja kutse kokkusaamine on üks õnnelik moment mõlema elus, mis määrab eriti õpilase tuleviku nt teaduse teel. Niisiis, õppuri ja mentori kokkuviiimine on kõrgemalt poolt korraldatud. Mentorit leida püüab ka õppur ise. Otsingute aastatel pöördusin Läti Teaduste Akadeemia poole sooviga õppida seal aspirantuuris. Vastuvõtt oli heasoovlik, kuid siis just tekkis võimalus asuda tööle Tartu Ülikooli professor Raimund Hagelbergi assistendina. Kutse tuli!

Õnneks kutse mentorilt tuli ja nii minu edaspidine elu oli aastakümneteks seotud Tartu Ülikooliga. Usun, et ettemääratus tulevaseks eluks oli kindel, juhustel kohta selles polnud.

Nagu hiljem selgus, minu tulevane mentor (akadeemik Raimund Hagelberg) oli oma kujutlustes silmas pidanud just minu sarnast noort inimest. Samal ajal enda tugevuseks olen pidanud maailma sügavamad ja laiemad tunnetamist, mis pärineb sünnipärasest ettenägemisvõimest, samuti religioossetest õpetustest.

Tagasivaateks. Minu varases lapsepõlves Tartu Ülikooli positiivne mõju ulatus igasse Eesti külla, talutarre. Ennekõike teati-tunti ülikoolilinna kuulsaid arste, kelle juures ravi oli saadud. Minule kui maapoisile tundus ülikool kaugel, lausa kättesaamatu, kuid ega keegi keelanud unistada sinna jõudmisest. Aga nagu elus ikka juhtub, siis tugeval tahtel, soovil on nii või teisiti omane täituda.

Kateedri õppejõud ja abipersonal. Prof Raimund Hagelberg 1.rida keskel, Vambola Raudsepp 2. rida vasakult 5.

Oleme siin Eestis kasvanud oma väikeses keelekeskkonnas, kuid ülikoolis õppe- ja teadustöös peame valdama mitmeid keeli. Õppetööd Tartu Ülikoolis alustasin eesti ja vene keeles, soome keelt oskasin natuke juba lapsena, sest minu kodukülas elas tollal ingerisoomlasi, kellega võisin suhelda nende kodukeeles. Teadustöö põhikelleks oli algul küll vene keel, kuid maailma-majanduse teaduskeeleks on inglise keel. Põhjalikumalt tegelesin inglise keelega 1980ndatel, mil professor Uno Mereste eestvedamisel hakkas autorite kollektiiv koostama kaasaegset inglise-eesti oskussõnaraamatut. Andsin selles töös oma osa.

“Pole nii, et meil on teadvus, vaid me elame teadvuse sees. ... Teaduses pole materiat olemas, sest kõik taandub energiasuhetele”. Toomas Paul.

Ajalikke seisukohti.

- Inimese tulek Maale ja ta edaspidine elukäik siin oli Universumi elava vaimu poolt kavandatud ja suunatud plaan.

- Igal sündmusel on põhjus, igal juhtumil tähendus. Konkreetne isik on väljavalitu ja tal peab olema roll oma ande rakendamisel seatud eesmärgi saavutamiseks.
- Hüpoteetiline andekuse geeni tees seondub ennekõike pärilikkusega (sugupuuga) ja keskkonna tingimustega.
- Õpilase ja mentori kokkusaamine on korraldatud Universumi energia signaalide abil, mis on üks osa elu ettemääratusest. NB! Mentor on rahul, kui näeb, et tema õpilane suudab ja jõuab rohkem temast endast. Mentor ei konkureeri vaid aitab kõigiti kaasa oma õpilase arengule, edu saavutamisele.

Mõtted ja aforismid.

- Nõrku inimesi juhivad juhused, tugevaid missioonitunne.
- Inimene ei küpse üksnes aastatega, vaid läbi kannatuste, ebaõnnestumiste, kaotuste, tõrjutuse, usu ja raske töö.
- Intuitsioon on tähtsam kui omandatud teadmised, sest teadmised on harilikult piiratud, kuid etteaimamise võime ei tunne piire. Intuitsioon on inimesele taevalik and.
- Usalda oma instinkte, sest need on su hinge sõnumid.

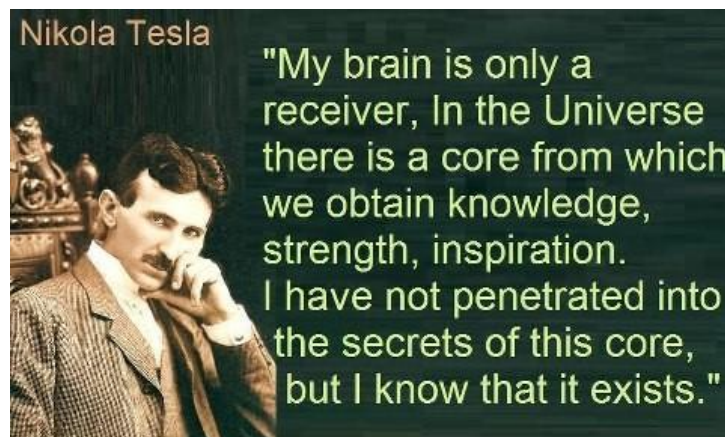
Lapsepõlvkodu Pühajõe ja Mustjõe metsade-väljade vahel.

III. Per aspera.

- Inimese hing kui isikupära kandja ja keha elus hoidja.
- Kaasaantud võimete arendamine. Muusika roll.
- Religioosne mõtteviis. Isiku võimete tippaastad.
- Tehisintellekt. Uued ohtlikud uurimissuunad.

Inimese elukaar koosneb etappidest, kusjuured tähtsad on üleminekud ühest teise. Eluteed aga kujundavad pärilikkus, keskkond, inimese enda tahe, valikud ja Kõiksuse elav vaim.

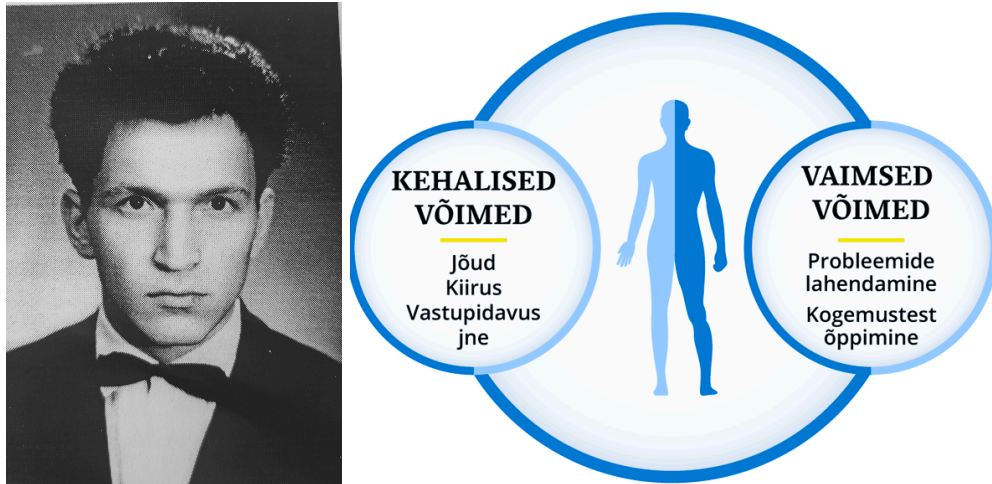
Inimene juba on selline, et tal on tahe hankida üha uusi ja uusi teadmisi, so kaasaündinud püüd teadmiste poole. Tema tegevuse ulatuse määravad võimed, mis on kaasaantud, arendatavad ja võimenduvad praktilise tegevuse varal.

“Minu aju on üksnes vastuvõtja. Universumis on tuum, millest me omandame teadmisi, jõudu, inspiratsiooni. Ma ei ole tunginud selle tuuma saladustesse, kuid olen kindel, et ta on olemas”.

Nikola Tesla.

Tähendab, seos Universumi elava vaimuga on olemas, mida tunnetas üks maailma kuulsaim teadlane Tesla. Ja tal oli õigus.

Enamus võimeid on inimesele kaasa antud, kuid arendatavad õppimise ja praktilise töö käigus. Väidetakse, et inimese kehalised võimed saavutavad oma lae kahekümne ja kolmekümne aastate vahemikus, vaimsed võimed kümmekond aastat hiljem.

Inimese vaimses kasvus pean eriti tähtsaks muusikat. Muusika andega paistis silma minu vanaisa, so ema isa Jaan Pikk, kes oli süvausklik kristlane. Ta oli pillimeister ning mängis oma valmistatud kandlel lähedastele vaimulikke lugusid, aga ka küla simmanitel tantsuks. Teismelisena elasin Jaan Pika juures ning võisin pidevalt kuulata tema mängu ja ka ise kandlemängu õppida. Meil mõlemal oli tähtis koht kirikumuusikal, kusjuures vanaisa ka ise komponeeris lühilugusid ja pakkus neid kirikuõpetajatele. Laulsime koos väga paljusid laule, sh “Ave Maria”, Püha öö”, “Oh sa õnnistav” ja teisi. Vanaisa õpetas, et vaimne inimene elab Jumala tahte järgi ja laseb end juhtida Pühal vaimul. Olen selle õpetuse eest väga tänulik. Tekkis vaimne side

nõ maise olemise ja taevaliku üleva vahel. Aastaid hiljem, mil olin tegev juba teaduses, avanes võimalus süveneda vaimsesse muusikasse, kuulata Händelit, Haydenit, Bachi jt.

Jaan Lattik

Jaan Pikk

Jaan Pikk koolieas sõbrunes Karula valla poisiga, tulevase usu- ja riigitegelase ning kirjamehe Jaan Lattikuga. Nende omavahelised kokkusaamised kestsid kaua, 1930ndate aastateni, mil Jaan Lattik oli juba tuntud EW riigimees. Mulle rääkis vanaisa Jaan Lattikust kui erudeeritud ja mitmete huvialadega isiksusest.

“Me võime omandada teadmisi kolmel viisil: esiteks, mõtlemise teel, mis on kõige õilsam, teiseks, jäljendamise teel, mis on kõige lihtsam ning kolmandaks, kogemuste abil, mis on kõige kibedam”.

Confucius.

Nüüd mõni sõna veel teistest isiklikest harrastustest, ennekõike mediteerimisest ja paigaenergia kasutamisest. Meditatsiooni käigus leitakse seos Universumi elava tarkusega, millest räägivad

paljude väljapaistvate teadlaste (nt Tesla) kogemused. Mulle oli ja on siin väga tähtsal kohal ennekõike kristlik religioon, sh palved.

Palvetamine on kõige kindlam tee, mis hoiab eluallikal, viib sihile. Kui oled raskustes, siis palveta ja leiad väljapääsu. Tuleb elada ja palvetada konkreetses, mis sisaldab sinu minevikku, olevikku ja tulevikku. Ei maksa kujutada, et oleme homse peremehed ja meil pole enam mingit võimu eilse üle. Tuleb teadlikult tähistada oma rada, jätta maha panus, endast parim tegude näol, siis jääd püsima kaasteeliste mälestustes kauaks veel peale lahkumist.

Meie Isa, kes sa oled taevas! Pühitsetud olgu sinu nimi! Sinu riik tulgu, sinu tahtmine sündigu nagu taevas, nõnda ka maa peal! Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev! Ja anna meile andeks meie võlad, nagu meiegi andeks anname oma võlglastele! Ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast! Sest sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti. Aamen.

Palved hoiavad eluallikal.

Energiasamba olemasolu on seni Eestis vaid hüpoteetiliselt tõestust leidnud, kuid samas praktilisi kogemusi leidub küllaga. Seostub ka osaliselt *Feng Shuiga*, so nähtamatu jõuga, mis ühendab Universumit, Maad ja inimesi. Minu jaoks oli tunnetatud energiasammas Valga linnas Narva tänaval asuv korter, kus elasin aastatel 1964 ... 1972.

Olen pidevalt jälginud unenägusid ja püüdnud mõista nende tähendust. Unenäod on magaja teadvuses esinevad nägemused, tundmused, mõtted ja emotsioonid. On selgeltnägijaid,

unenägude seletajaid, kuid see on probleemi nõ jäämäe veepealne osa. Tõsiteaduses pole veel midagi kaalukat unenägude seletamise vallas saavutatud, nähtavasti kõik on veel ees. Küll aga ise väidan, et une ajal toimub minu teadvuse kontakteerumine Kõiksuse elava vaimsusega.

“Intellektuaalid ei sobi enesekindlate isikute seltskonda, sest esimesed kahtlevad, kuid teised teavad kindlalt kõike”.

Vambola Raudsepp.

Antsla KK 1960. aasta lõpetajaid 15 aastat hiljem.

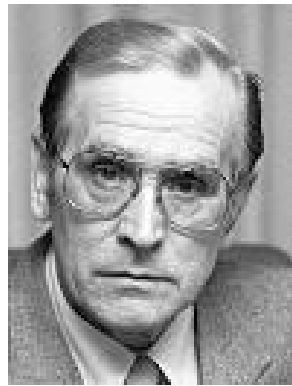
Vambola Raudsepp vasakult kolmas.

Edasi. Tallinna Polütehnilise Instituudi majandusteaduskonna lõpetasin aastal 1966. Tartu Ülikooliga olen seotud aastast 1968, mil asusin tööle kateedri professori assistendina, Peterburi Finantsmajanduse Ülikooliga aastast 1979, mil asusin seal õppima mittestatsionaarses doktorantuuris. Teaduste kandidaadi väitekirj kaitsesin Tartus 1971 ning doktoriväitekirj Peterburis aastal 1983. Ülikoolis olin vanemõpetaja, dotsent ja lõpuks professor kateedri ja õppetooli juhatajana. Osalesin mitmete

teadusasutuste ja ülikoolide väitekirjade kaitsmise nõukogudes, eriti meelde jääv oli töö Peterburis, aga ka Tallinnas ja Tartus. Ülalesitatud faktidest veel edaspidi. eriti seoses taevakehade tsükliliste mõjutustega. Aastate möödudes olen tunda saanud paljude teadlaste heasoovlikku suhtumist ja abi, aga teisiti pole noore teadlase areng üldse võimalik. Antud juhul tõstan paljude hulgast esile vaid neli akadeemikut, nendeks on Uno Mereste, Arvi Leponiemi Hugo Raudsepp ja Dmitry Molyakov.

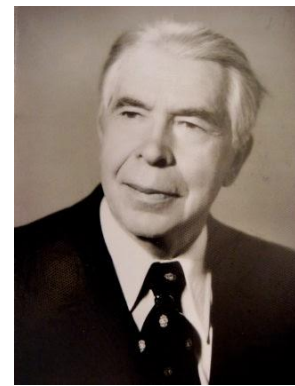
Uno Mereste

Arvi Leponiemi

Hugo Raudsepp

Dmitry Molyakov

Tunnetatud mõjud tegelikkuses. Aastatel 1968-1972 elasin põhiliselt Valgas ja valmistusin tollal Tartu Ülikooli nn kandidaadi miinimumi eksamiteks võõrkeeles ja filosoofias. Seal valmis ka kandidaadi väitekiri. Näiteks, inglise keeles majanduslase kirjanduse lugemiseks omandasin tuhandeid erialaseid sõnu (termineid), väljendeid ja kõik laabus. Filosoofia eksamiks valmistudes võisin iga päev läbi töötada sadu lehekülge erialalist teksti ja püüda loetut lahti mõtestada. Ja lõpuks, mis kõige olulisem, aastaks 1971 valmis väitekiri, mille kaitsesin Tartu Ülikoolis sama aasta juunis. Lõpetatud uurimus, teadustöö on panus ühiskonna vaimsusesse. Tähtsamad minul olid kandidaaditöö ja doktoriväitekiri, kui samal ajal ja hiljemgi ilmus palju teadusartikleid ja kaks monograafiat. Kosmilised,

energiasamba jt mõjud olid olemas? Ja kuidas veel! Edasi. Doktorikraadiga teadlane on nõutud väljaspool ülikooli. Nii tuli osaleda mitmete väitekirjade kaitsmisnõukogudes (Pederburi Finantsmajanduse Ülikoolis, Eesti Teaduste Akadeemias, Eesti Maaülikoolis ja Tartu Ülikoolis), käia külalisprofessorina mitmetes ülikoolides, oponeerida väitekirju jne.

TÜ majandusteaduskonna õppejõud ja töötajad. Kateedri assistent Vambola Raudsepp ülemises reas vasakult kuues.

Kui Tartu Ülikool valiti N.Liidu 70 juhtiva kõrgkooli hulka, siis sel ajal andsid ka oma panuse rahanduse eriala üliõpilased. Nimelt kolm minu juhendatud üliõpilastööd (üks medal ja kaks diplomit) said kõrged autasud N.Liidu kõrghariduse süsteemis. Tollal oli see märkimisväärne saavutus Tartu Ülikooli üliõpilasteaduses. Teema oli toona uudne, juhendajana ootasid kateedri töötajatelt tõhusat abi Sisuliselt toetasid vaid professor Raimund Hagelberg ja dotsent Arno Susi. Mind vaimustas nende eriline andekus.

Raimund Hagelberg, Vambola Raudsepp ja Valner Krinal
arvutuskeskuses (1970ndatel).

Ülo Kauer Mart Sörg Mait Miljan Nadja Ivanova Priit Sander

Kolleegide toetus on oluline kõigis ettevõtmistes. TÜ õppejõudude seast võiks nimetada vähemalt poolsadat väga abivalmis ja heasoovlikku õppejõudu, kuid siinjuures piirdun vaid mõnega. Ja veel. Praegusel ajal võib vaid nukra naeratusega meenutada neid püüdlusi, mida tegime toona rahandusalaste infosüsteemide kujundamisel, rahandusülesannete lahendamisel raali abil kuni ettevõtte rahanduse automatiseeritud juhtimise alamsüsteemide (AJS-rahandus) loomiseni. Nii see oli 1970ndatel aastatel.

“Tänu Jumale selle eest, et ma soovin alati rohkem, kui suudan saavutada”. Michelangelo.

Huvitav on inimese teadvuse muutus teel oma valdkonna teaduse tippude poole. Tihti tunned, et ideed tulevad lausa iseenesest.

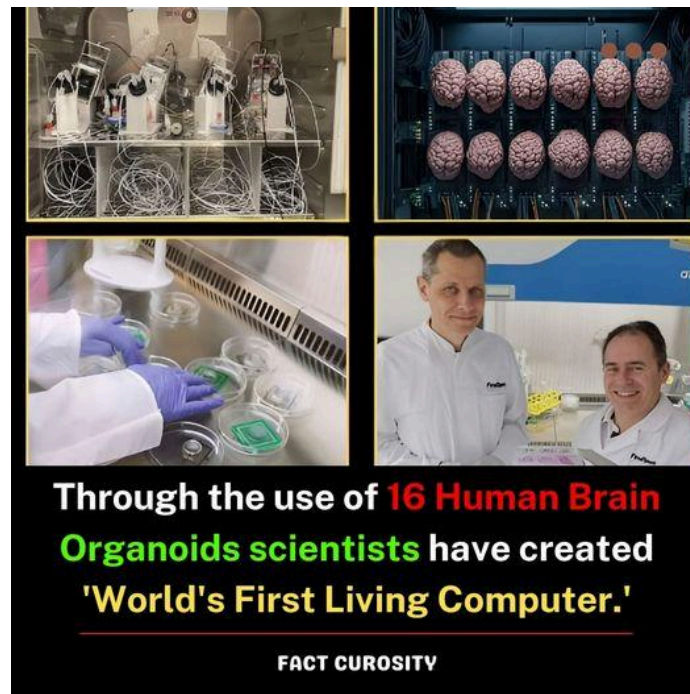

Momendi teadmised sai talletatud ennekõike eestikeelsetesse õpikutesse, kuid paraku rahanduse valdkonnas need vananevad kiiresti. Õnneks eestikeelne rahandusteooria areneb ülikoolis ikka edukalt edasi. Tunnistagem, et elame turbulentses maailmas.

Tulevik kuulub kindlasti tehisintellektile. Inimmõistust ja tema vaimseid võimeid võimendav tehisaru areneb tohutu kiirusega ja keegi ei oska öelda, kus on tehisaru võimete piirid. Seoses sellega ühest mõtlema panevast probleemist. Nt kloonimine tähendab elusolevast või varem eksisteerinud inimest geneetiliselt identse koopia loomist. Ega me momendil tea, mis võib meist igaüheda juhtuda kauges tulevikus. Asi on selles, et oleme oma elueal andnud enda kohta kõikvõimalikesse infopankadesse mitmesuguseid andmeid, proove (veri!) vms. Olgu need siis elektroonilisel või ainelisel kujul.

Minust geneetiliselt identne koopia on võimalik? Olen ju olnud veredoonar haigete aitamiseks ja ka mitmete teadusuuringute

vajadusteks. Seega kõik vajalik minu isiku, nt kloonimiseks kellegi huvides kasvõi saja aasta pärast on ju olemas. Tundub midagi uuesti sünni taolist olevat? Kui nüüd lahkunu aju teadvus oleks ka veel elektrooniliselt võimalik säilitada ja edasi kanda, siis ehk inimene juba ongi võimeline surma võitma?

16 inimaju organoidi kasutamise kaudu on teadlased loonud maailma esimese elava kompuutri.

Ajalikke seisukohti.

- Iga lapsega on kaasas (kaitse)ingel. Ingli kohalolu on osake Jumala armastusest ja hoolest.
- Pühendumine valitud tegevusele, sh teadusele ja selles meditatsiooni, sh palvete rakendamine annab häid tulemusi. Seega loometöös tuleb tähtsustada religiooni(de) rolli.

- Eestil ei olnud oma aadelkonda, seda asendavad omad teadlasdünastiad. Meie kohustus on nende juured üles leida, nendest hoolida ja austada,
- Tehisintellekti võimete piire pole momendil suudetud määratleda, kuid oht inimkonnale on juba tunnetatav.

Mõtted ja aforismid.

- Kui oled kotkas, siis ära seltsi kraakleva vareseparvega.
- Geeniust on kerge tunda, raske mõista, kuid võimatu taluda.
- Religioosne üksindus vaikuses on privileeg, milles peitub suur vaimne rikkus.
- Teadlasdünastiate teke näitab selle rahva küpsust ja elujõudu.

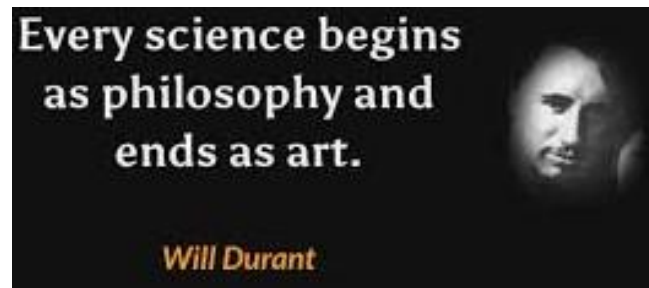

Saatuse tahtel asub nüüd minu uus kodu Kooraste järvistul.

IV. Prometheuse teener.

- Astroloogilised mõjutused. Päikesetsüklid ja aktiivsuse aastad. Kaksikute tähtkuju.
- Aastast 1983 teaduste doktor ja 1985 TÜ korraline professor. Seejärel Peterburi Majandusülikooli väitekirjade kaitsmisnõukogu liige.
- Aastatel 1992 ... 1993 korraldati ümber Tartu Ülikooli akadeemiline struktuur.
- Teaduse kiirenev areng. Komistuskohad. Emeriteerumine.

Kui teadlane on jõudnud oma tippsaavutusteni, siis on aeg taaskordseks tagasivaateks - kes ma olen, mis tehtud ja kus on võimete piirid. Sõnaga, karm sissevaade iseendasse.

“Iga teadus algab kui filosoofia, lõpeb kui kunst”.

Will Durant.

Olen teinud palju, et ülalöeldu enda puhul ka nii oleks, so lai maailmavaade ennekõike ja lõpuks paar saavutust, mida ehk võiks võrrelda kunstiteosega. Siinjuures rõhutagem, et filosoofia on teaduste ema, kuid mitte vähem kaunite kunstide oma.

Niisiis, teaduslikud käsitlused Päikesesüsteemist ja planeet Maa positsioonist Universumis on tõstatanud küsimuse: kui palju

taevakehade liikumine meie sündmusi mõjutab? Teadusele raske küsimus. Teadmised astroloogiast aga kasvavad pidevalt.

Päikesetsüklite mõju planeedile Maa ja inimesele on kinnitust leidnud, kuid selle fenomeni lõpuni selgitamine võtab veel palju aega. Kõigepealt Päikese tsükli kestus on 11-12 aastat, kuid tsüklite mõjud konkreetsetele inimestele täiesti erinevad. Tähendab, mõju inimesele olemas ja seda on huvitav jälgida enda kohta tähelepanekute varal.

“Rahvas kui ühiskond moraalsete isikute kujul ning iga selle liige personaalselt on vastutav oma ühiskonn ees”.
Thomas Jefferson.

Järgnevalt minu põhilised tähtsündmused 11 aastases tsükliis. Keskkooli lõpetamine 1960, majanduskandidaadi kraad 1971, majandusdoktor 1982, enesetäiendamine USA-s 1993 ning emeriteerumine 2005. Töölalast: 1971 valiti vanemõpetajaks, 1982 kateedrijuhatajaks, 1993 valiti reorganiseeritud õppetooli juhatajaks. Tundsin kutsetöös kestvalt vastutust ühiskonna ees.

Doktorandina Peterburi Finantsmajanduse Ülikoolis..

Veelkord sissevaade endasse. Olen eestlane, sündinud Kaksikute tähtkujus ja mao aastal. Kõlab ehk üleolevalt, kuid tunnen end üldjuhul Universumi kodanikuna. Kaksikud (*Gemini*) on kiire taibuga, seltskondlikud, nende sees on justkui kaks isikut korraga. Kunagi ei tea, kumb nendest tõuseb esile. Enamasti tõsised mõtlejad, kuid sageli ka üsna rahutud. Mao aasta kestab Hiina kalendri järgi 12 aastaste tsüklitena (1941, 1953, 1965, 1977, 1989, 2001, ...). Mao aastal sündinuid iseloomustab tugev mõtlemisvõime, uute ideede genereerimine, soov viibida intellektuaalses seltskonnas, kuid sageli tõmbub ta erakuna hoopis oma maailma.

Teaduses inimvõimetele kipuvad piirid ette tulema. Asi selles, et maailmas teaduslike teadmiste maht kahekordistub üha lühemate ajavahemike jooksul. Paradoks. Nüüdisajal peab iga teadlane olema mõõdukalt mässumeelne, sest tormiliselt areneval tehisintellektil on inimvõimetele konkureerivad võimed.

Niisiis, minu majandusalane haridustee algas 1960ndal aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi majandusteaduskonnas. Tollal jälgisin pidevalt maailmamajanduse arengut ja teen seda tänapäevani. 60 aasta jooksul on arengu väsimatuks veduriks olnud USA, veel Saksamaa, Ühendkuningriigid, Prantsusmaa, kuid nende kõrvale tõusis Jaapan ja nüüdisajal eriti Hiina. Seoses Eesti taasiseseisvumisega on mind üllatanud meie väikeriigi kiire areng, millega oleme väärinud maailma tähelepanu.

Teaduslike ideede tee tunnustamiseni.

Tänapäeva tippteadlased kerkivad esile just suurtest uurijate kollektiividest, sest nendel on vajalik instrumentarium ja tehnika tippteaduse tarvis. Samal ajal tegutseb veel väikseid

uurimisgrupe või lausa üksikuurijad. Paraku nende tee tippu või vähemalt tiptasemel tunnustamiseni on väga väga keeruline.

Aeg on halastamatu kohtumõistja ja võib näidata meie töö tühisust paljude aastate jooksul. 1960ndatel nägime vaeva üliõpilastele toonaste teadmiste edasiandmiseks tasemel loengute varal, püüdsime arendada (õigemini säilitada) eesti majandusalast oskuskeelt, tegime põhilised arvutlused lihtsal lauaarvutil, andsime välja palju õppevahendeid, raamatuid, monograafiaid vms. Tollal enamus teadusartikleid vene keeles.

Olukord muutus alates Eesti taasiseseisvumise ajast alates, mil toimus põhjalik pööre Tartu Ülikooli õppeprotsessis. Kõigile püüdlustele vaatamata jääb õppeprotsess nõ konservatiivsemaks teaduse kiire arengu suhtes. Tulevikus ehk vähem.

Järgnevalt tagasivaatena probleemidest, mis seonduvad juhtide, juhtimise ja Kõiksuse tarkuse tehtud valikuga. Jumal on absoluut. Valgustatud absolutismi ideoloogid peavad riigi ja rahva paremaks valitsejateks haritud ja reformimeelset piiramatu võimuga valitsejat. *Voltaire tõdes, et valitseda ja juhtida saab kõrgema inimõistuse abil.* Kõik väga õige, kuidas aga ära tunda, et juht on väljavalitu? Ilmselt Jumal hoiab neid, kellega tal mingi plaan?

Vaid üks seik. Kord ühel TÜ senati koosolekul rääkis rektor Arnold Koop sellise loo. Nimelt, oli blokaadi aeg Leningradis ja ta pidi ruttama piki tänavat ülemusega kohtuma. Ühel hetkel, mingi vääramatu jõu mõjul tegi ta järsu pöörde kõrvaltänavasse. Kui oli jõudnud teha parkümmend sammu endalegi märkamatult, lõhkes peatänaval pomm, kuhu ta just pidanuks jõudma.

Tähendab, ta oli väljavalitu Jumala poolt, antud juhul siis Tartu Ülikooli rektoriks. Võib ju nii väita?

Praegu võib üldse möödunule ja ülikoolis tehtud tööle tagasi vaadata nukra enesetundega. Kuid siiski. Ei tohi alahinnata Eesti järjepidevuse hoidmise püüdlusi, eriti nõukaajal, ennekõike oma haritlas-teadlaskonna kujundamisel, rahvusteaduste arendamisel, institutsioonide töö kindlustamisel jne. Mõistan, et möödunu oli mulle Kõiksuse poolt antud aeg ja pidin seda kasutama oma võimete ja jõu kohaselt Eesti heaks. Aga nii see oligi.

Aastad kateedrijuhatajana (prof Vambola Raudsepp keskel).

Teadlase erilise elukeskkonna moodustavad paljukeelsus ja multikultuursus. Mulle õppe-teadustöös olid tähtsad võõrkeelena

inglise, vene ja soome keel, harrastuseks oli läti ja saksa keel. Küll aga tähtsaimaks on ikkagi emakeel, so eesti keel, mulle aga lapsepõlves ema keelena võru keel.

Peab rõhutama, et iga keele oskus on inimesele suur rikkus, sh minule võru keel. Muide, võru keeles olen kirjutanud koduloolisi kohalikke pärimusi, meenutusi (ajalehes *Uma Leht*) aga ka luuletusi eraldi vihikutena (*Mäluvalu*, *Sügihallade aegu* ja *Lõika leivalõhnast sügiskulda*) vms. Lisaks veel mitmeid kodu-uuringuid.

**“Õnn peitub tänulikkuses - ole tänulik iga väikese asja eest”.
Dalai Lama.**

Ligikaudu 40 aastat õppe-teadustööd Tartu Ülikoolis on sidunud mind paari tuhande üliõpilasega, mõnedel neist oli suurepärase edulugu ning nendega on mul jäänud väga head isiklikud suhted paljudeks aastateks. Ennekõike isikud, kellest minu juhendamisel on sirgunud teaduskraadiga töötajad, sh kaasprofessoreid, dotsente vms (Priit Sander, Nadežda Ivanova, Ludmila Šorikova, Dmitri Jegorov jt). Kuid üldtuntud on siiski isikud, kel on väljapaistvaid teeneid Eesti riigi arengus (Siim Kallas, Vahur Kraft, Andres Lipstok, Aivar Sõerd jt).

Siim Kallas

Vahur Kraft

Andres Lipstok

Aivar Sõerd

Eks röömustavate sündmuste kõrval jätkus ka ebameeldivusi. Nn üleminekuperioodil, loosungi “plats puhtaks” tingimustes leiti punaprofessoreid, kellele mõne tudengi arvates tuli nõ ära teha. Ühiskond vaevles nn tühistamismaania haardes. Muidugi oli selline olukord traumeeriv, nendest olukordadest ebameeldivaid seiku on meenutanud mitmed tuntud teadlased, sh akadeemikud (nt Raimund Hagelberg jt). Tekkisid nõ tööst läbipõlenud isiksused.

“Teaduses ollakse kas liiga noor või juba vana, kuid mitte kunagi õiges eas”.

Vambola Raudsepp.

Olen seda aforismi sageli meelde tuletanud noortele üliõpilastele, teaduskraadi taotlejatele ja teistele, kes arvavad, et aega on ja küllap jõuab. Pikk elu ju veel ees!

TÜ suur nõukogu (senat). Prof Vambola Raudsepp 2. rida paremalt 3.

On levinud väljend: keeruline keskiga. Tõepoolest, kui inimene on oma võimete-saavutuste tipus, siis teda vajatakse kõikvõimalikesse nõukogudesse, komisjonidesse, ürituste eestvedajaks jne, mistõttu selliselt hõivatud inimese ööpäeva pikkuseks peaks olema 25 ja enamgi tundi. Aga samal ajal peamiseks jääb ju inimese kutsetöö, so õppejõule esikohale õppe-teadustöö. Peab jätkuma aega enesetäiendamiseks, uurimistöö kirjutamiseks, üliõpilaste ja kraaditaotlejate juhendamiseks, väitekirjade oponentimiseks ja paljuski muuks. Paraku sellise koormuse all elamine põhjustab töötajale lausa läbipõlemist. Antud juhtumite puhul näiteid jätkub oi kui palju.

Koos vilistlastega (prof Vambola Raudsepp 1. rida paremalt esimene).

Taaskohtumine endiste üliõpilastega vilistlaste kokkutulekul pakub rõõmsaid jälleenägemise hetki, kuid täidab südame ka kurbusega. Nendel hetkedel tunnetame konkreetset aja kulgu, pöördumatust ja oma jõuetust loodusseaduste ees. Oleme rõõmsad igaühe eduloo üle, kuid samas kurvastame, sest kui julm on saatus lootusetult haigetele ja varalahkunutele. Imetlen nende noorte kokkuhoidlikkust rasketel nõukogude võimu aastatel, kuid tunnen ängistust sellest, kuidas vabas Eestis, konkurentsi tingimustes inimesed halvemuse suunas on muutunud. Haige ärategemine?

Mõnest konkreetsest seigast, mis on jäänud mind painama elu lõpuni. Muutused õppetöös olid põhjapanevad, kasutatavaid

materjale vähe ja õppejõu intellektuaalse omandi kaitse puudulik. Samas leidsid mõned tudengid võimalusi, kuidas õppejõude rünnata. Tõllal Eesti majanduspraktika arenes kiiresti, kuid seadusandlus jäi kaugele maha. Paljud edumeelsed ettevõtjad langesid väljapressimise või lausa mõrva ohvriteks. Süüdlaseks hakati pidama antavat majandusharidust ja õppejõude. Arvan, et mitte kusagil selline asi ei oleks saanud võimalik olla, kuid Eestis üliõpilaste tugeva poliitilise mõjutamise tõttu oli kõik võimalik. Julm, plats-puhtaks-loosung oli nõ löök allapoole vööd!

Prometheus ahelais, kotkas maksa nokkimas.

Lõpuks ülaltoodult üks kujundlik pilt, mida seostan oma elutöoga. Prometheus tegi palju inimeste heaks - õpetas loomi taltsutama, haigusi ravama ja tuld kasutama igapäevase töö tegemisel jms. Kuid aheldati kalju külge, kus kotkas käis ta maksa nokkimas. Siia sobib vana rahvatarkus: ega ükski heategu jää karistamata!

“Sulle antud aeg on limiteeritud, kasuta seda vabana enda jaoks, sest läinud aeg ei pöördu kunagi tagasi”. Marcus Aurelius.

Inimese küpsusiga kestab 22. eluaastast kuni 60. eluaastani. Sel ajal on ta oma võimete kõrgtasemel. Me ei märkagi, kui käes ongi juba tõsine juubel ja tagasivaadete tegemise aeg, Räägitakse, et Jumalal on iga inimesega oma plaan. Sõnaga, valitud inimene pannakse proovile ja ainult läbi kannatuste, eneseteostamise raskuste tulevad võidud. Ja võidud mitte läbi juhuste, vaid käies isiksusena sihikindlalt ülalt ette antud teed.

Ümmargune juubel. Kolleegid õnnitlemas mind tähtpäeva puhul.

“Õnn on elu jätkuvus järglastes ja traditsioonides”.
Vambola Raudsepp.

Ajalikke seisukohti.

- Loomingulise tegevuse tõhusus on mõjutatud Universumis toimuvatest protsessidest, kuid reaalsed tulemused johtuvad ikkagi ennekõike teaduri isiku võimetest ja omadustest.
- Teadlase kui isiksuse roll teaduses ei muutu kunagi tähtsusetuks, sest just inimene ise määrab teaduse arendamise suunad ja teadussaavutuste rakendamise vajadused ühiskonnas.

- Kahju ajast ja energiast, mis on kulutatud inimese peale, kes seda ei väärinud.
- Teaduslikud teadmised uuenevad pidevalt, kuid konkreetse isiku poolt omas ajas tehtu ja tema koht teadusajaloos jäävad püsima aastateks.

Mõtted ja aforismid.

- Loovisikul peab olema oma isikupärane looming ning oskus ja julgus esineda sellega auditooriumi ees.
- Teadus - organiseeritud, süstematiseeritud teadmised, aga ka mõttetihedalt korraldatud elu.
- Õnnestumise korral leiad endale sõbrad, ebaõnnestumise korral saad teada, kes on su tõeline sõber.
- Sinu talent on kasutu, kui oled valel ajal vales kohas ja veel vales seltskonnas.

Puhkeala Koorastes, Otepää kõrgustikul.

V. Kõik on vaimsus.

- Inimene kui Universumi kodanik. Noosfäär.
- Inimese loominguline pärand. Elutöö väärtustamine.
- Umbes 600 000 aasta pärast muutub Maa inimesele elamiskõlbmatuks. Milleks vajati Maale ajutiselt inimest?
- Gerontoloogia. Surm. Teispoolsus ja elu pärast maist elu.

Meie vaimset maailma kujundavad peaaesjalikult avalikkusele esinevad vaimulikud ja ka teadlased. Maad ümbritsevates sfääridest seostame inimtegevusega noosfääri. Viimast defineeritakse kui biosfääri osa, arengujärku või etappi, mida seostatakse inimese mõistliku tegevusega. See tegutsev inimene on ennekõike tark, haritud, intelligentne, teotahteline, kelle looming ja töö jätab oma panuse tulevaste põlvkondade heaks.

Martin Luther Einar Laigna Toomas Paul

“Süda tõrgub uskumast, et Universum on loodud eesmärgita. Immanuel Kant.

Tähtis seik: Martin Luther (suur uuendaja) tõi muuhulgas palve tavalise inimese igapäevaellu ja soovis, et palvetraditsioon

tugineks Pühakirjale. Ja veel. Eestis on sageli üldsusele esinenud vaimulikeks religioonifilosoof ja sõjamees Einar Laigna ning filosoof ja Piibli tõlkija Toomas Paul. Minu jaoks on tähtis see, et *Einar Laigna tõi oma käsitluse inimese nõ kosmilise mõõtme, inimese kui Universumi kodaniku*. Toomas Paul viis kuulaja/lugeja sügavuti inimese mõistmiseni elavas maailmas.

Tartu Ülikooli medal ja Tartu medal.

Alates 60. eluaastast algab elatanu iga, 75. vanuriga. Sel ajal toimub organismi kiire taandareng. Elu teisel poolel inimene märkab, et kogu tema elu on paraku nõ tema enda eraprojekt, mille täitjaks saab olla vaid ta ise. Kui hästi kõik on õnnestunud, seda näeb ta pensionile mineku, so emeriteerumise hetkeil. Tähendab, inimene peab tegema pidevalt tagasivaateid oma möödanikule, selgitama, mida ta on saavutanud.

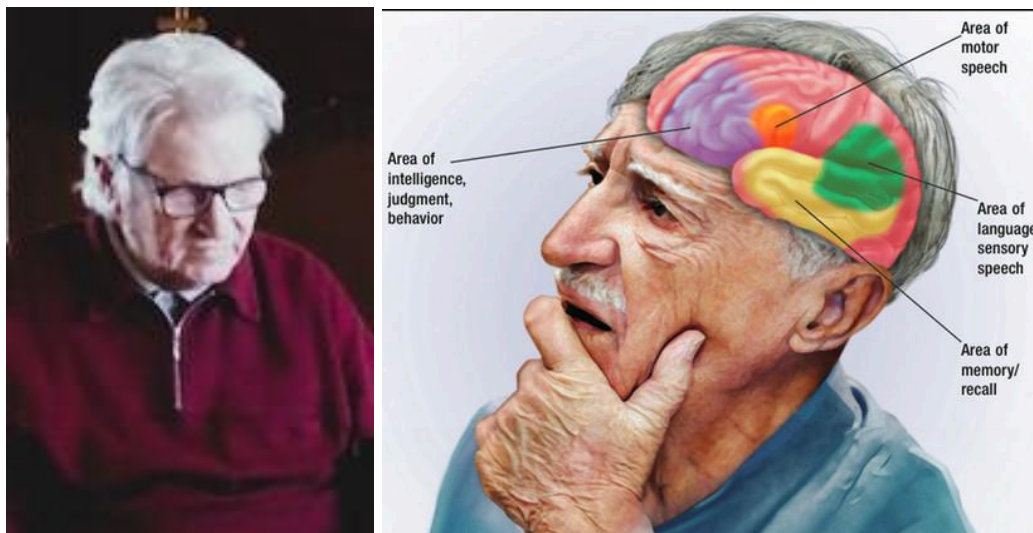
Niisiis, kahekümneselt on noor inimene tunnete kütkeis, kolmekümneselt ande arendamise ja neljakümneselt mõistuse rakendamise haardes. Need on elu kõige sisukamad aastad, sest tuleb lõpetada ülikool, luua perekond, peab kindlustama oma koha elus, mis tagab sissetuleku ja elamistingimused. Kui aga iga juba 60+, siis esikohal tervis, isiksus ise, seejärel toimetulek kogu eluks ning lõpuks kestev õpe, sest haridus kindlustab töö ka vanemas eas. Tähtsad on ka saavutused. Samas nii see on, et iga inimene vajab mingil määral tunnustust tööeas olles, kuid tunnustus tuleb sageli paraku alles isiku emeriteerumisel. Minule tunnustus tuli Tartu Ülikooli ja Tartu linna poolt, mis oli tähelepanuvääriv seik.

Kui loobutakse aktiivsest kutsealasest tegevusest, siis üha rohkem aega jääb memuaaride kirjutamiseks, genealoogilisteks uuringuteks ning kodu-uuringute koostamiseks. Aga samuti klassikalise muusika kuulamiseks, kirikus käimiseks, pikkadeks jalutuskäikudeks ning isikliku arhiivi korrastamiseks.

Nüüd vähem räägitud, õigemini välditud probleemidest. Gerontoloogia, vananemisteadus on bioloogia haru, mis uurib organismide vananemise põhjusi ja ravi. Geriaatria on

gerontoloogia tegelik rakendus vananemisest tingitud haiguste ennetamiseks ja raviks.

Kõrges eas inimesed kannatavad mitmete vaevuste ja haiguste käes, kusjuures üheks ohtlikumaks on dementsus. Dementsust käsitletakse ennekõike kui pärilikkuse, stressi, üksioleku, depressiooni jt tegurite koosmõju, mis on kokkuvõtlikult esitatud toodud joonisel. Samas on väidetud, et vaid 10% pikaealisusest sõltub geneetilisest komponentidest, ülejäänud vaid eluviisidest.

Prof emer staatuses. Keha hoiatab, et mälu hakkab hääbuma.

Muide, vanas Kreekas ja Roomas dementsust praktiliselt ei eksisteerinud. Uuringud kinnitavad, et tollal seal mälu-, kõne-, ning argumenteerimisprobleemid polnud levinud. Kas dementsus on moodsa aja haigus? Olen suht kõrges eas ja väidan, et nii see ei ole. Ka vanuses 80+ võib olla heas loominguulises vormis.

Vananemisel peab inimene leidma kõigepealt tasakaalu ja rahu iseendas. Pole vaja karta surma. Nagu väidavad teadlased, on inimese surm sinu geenidesse peidetud saladus. Kõik, mis on

Kõiksuse tarkuse poolt inimesele kavandatud jääb endastmõistetavalt meile vastuvõetavaks ja ülevalt antuga leppimiseks.

Paraku vaimse tervisega seotud haigusi ei märgata õigeaegselt või isegi ei taheta märgata. Sellest tingituna pääsevad ja jäävad kõrgetele juhtivatele kohtadele inimesed, kelle käitumine pole juba ammu olnud adekvaatne. Minu õpiaastatel ülistati Leninit ja Stalinit kui erilisi geeniusi. Kogu N.Liit oli nn geniaalsetele juhtidele püstitatud ausambaid täis, kuhu neile pidevalt lilli toodi. Sakslased olid hullunud Hitlerist, itaallased Mussolinist, jaapanlased Hideki Tojost - kõik nad poleks üldse tohtinud riigitüüri juurde pääseda. Eks ka meil Eestis iidoleid jätkus igal juhtimistasandil.

Lenin

Stalin

Hitler

Mussolini

Tojo

Lõpuks tõdeme, et iga rahvas väärib oma juhte. Et aga nende juhtimisel kutsuti esile globaalne katastroof, milles hukkus või hukati kümneid ja kümneid miljoneid inimesi, siis nüüd mõnikord seda ka meenutatakse. Tagantjärele tarkus on ju täppisteadus.

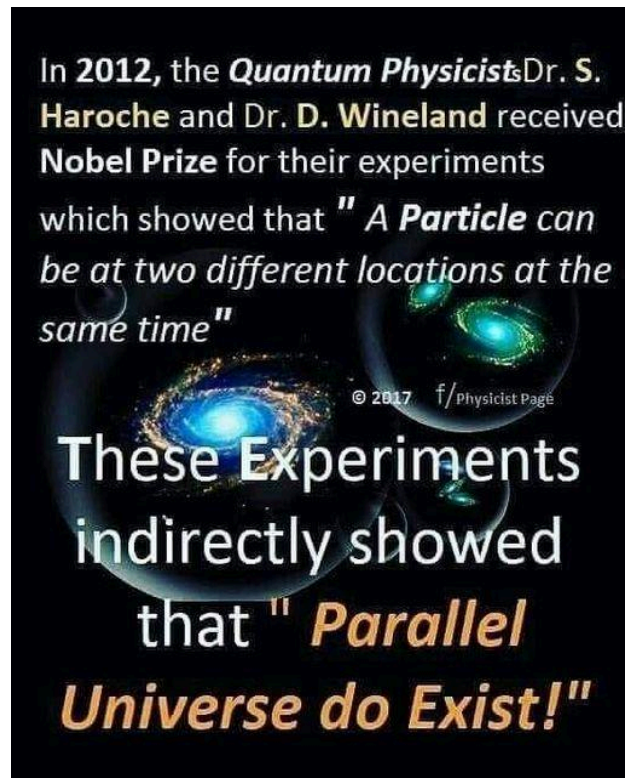
OOO

Surm tähendab seisundit, mil kõik elutalitused alatiseks lakkavad. Elavaks inimese olemise seisukohalt on keskseks ajutalituse lõppemine ning teadvuse ja taju kustumine. Sel juhul elavat inimest ei ole enam. Inimene on lahkunud teispoolsusesse. Teispoolsus on ettekujutus surmajärgsest olemisest, kuhu satub surnu hing. Meie esivanemad, eriti vanad kultuurid, olid seotud nõ kosmilise tajuga, mis tähendas arusaamist, et maine elu on mõjutatud ennekõike Päikesesüsteemis, laiemalt galaktikas toimuvaga. Nii oligi tollase inimese pilt teispoolsusest tunduvalt huvitavam tänapäeva inimese arusaamadest.

Surm kristluses on mulle olnud kõige mõistetavam: inimene läheb oma igavese koja poole, keha muutub aja jooksul taas põrmuks, mis pärines Universumist ja vaim läheb Jumala juurde, kes selle talle on andnud. Edasi. Paraku olen varases nooruses kasvanud nõ määratseva ateismi tingimustes. Praegu elame vabas Eestis ja tänastele noortele pole mõistetav minuealiste möödanimine. Minu põlvkond elas ainelises, aga mis kohutavam, vaimuelu puuduses. Me oleme üle elanud sõjad ja küüditamised, vaimse vägivalla ja kohutava vaesuse, kuid säilitanud inimlikkuse ja elutahte ning tulnud kogetust läbi suhteliselt terve psüühikaga.

“Hea surma hingeliseks eelduseks on leppimine oma haiguse, nõrkuse ja füüsilise viletsusega ning korras suhted inimeste ja Jumalaga. Kui inimene on vabanenud muretsemisest, nõudmiste pingest, väsitavatest inimsuhetest, on kogenud andeksandmise ja andekssaamise rõõmu, muutub ta sisemiselt vabaks ja rahulikuks. Ta teab, et pärast surma elu jätkub. Ta

lihtsalt ootab siirdumist sellest ajast igavikku”.
Doktor Taimi Vanaselja.

Tänapäeval, mil väidetakse teise dimensiooni (paralleelmaailma) olemasolu, hakkame mõtlema elust, surmast ja Universumist hoopis isemoodi. Mõeldi sisukalt ka iidsetel aegadel. Mitmetest mütoloogiatest, sh eesti omadest, võib tuua näiteid, kuidas teispoolsus mõjutab inimeste elu planeedil Maa. Nt poeg saab nõu oma surnult isalt tema kalmukünka juures vms.

“Mitte kunagi pole inimene nii suur, kui sel hetkel, mil ta langeb põlvili Jumala poole”. Johannes XXII.

Vajame kirikut ja seal toimuvat. Jumalateenistus on religioosne kombetalitus, mille käigus suheldakse kõrgemate vaimsete jõududega.

Urvaste kirik muutus meie pere kodukirikuks juba 1890ndatel. Väljapaistvamad kirikuõpetajad olid Robert Kannukene, Villu Jürjo ja nüüd Üllar Salumets.

Robert Kannukene Villu Jürjo Üllar Salumets

“Universum oma keerukuses taandub üheleainsale olendile, mis on vaimne alge, elav ja igavene”. Tundmatu.

Ajaloolise mälu talletamise huvides olen teinud koduloo ja genealoogia alaseid uuringuid ja avaldatud vastavaid vihikuid, sh *Sugupuu: aeg, inimesed ja andekus, Ristimänd mäletab jt.* Lisals

tehtud veel uuringuid Urvaste, Antsla, Kraavi, Osula, Kaika, Karula ja Ilmjärve kalmistu kohta ning avaldatud need eraldi vihikutena. Kättesaadavad ka nõ elektroonilisel kujul.

Inimest on juba aegade algusest huvitanud surematuse probleem, mida võib käsitleda kahest aspektist. Esiteks, inimene tahab elada võimalikult kaua ja teiseks, et tal oleks kindlustatud nõ hauatagune elu koos au ja kuulsusega. Lähtudes esimesest surematust defineeritakse kui nähtust, kus organism ei vanane, nt hüdral või meduusil. Probleemile tabava vastuse annab *Pythagoras*; *“Inimene on surelik oma hirmu tõttu ja surematu oma soovide/saavutuste tõttu”*.

Igavene au ja kuulsus ning Jumala õnnistus Urvaste kihelkonna kalmistul puhkavatelle sugulastele ja hõimlastele, kes võitlesid Vabadussõjas Eesti Vabariigi loomise eest. Need on: Vabadusristi esimene liik Juhan Müllerson ja August Kangro; teine liik - Peeter Aljes, August Mandel, Karl Rajatamm, Juhan Ruus, Karl Sööde, Julius Horm, Richard Potter, August Kasak ja Oskar Kongo.

Johan Müllerson VR I/2

August Kangro VR I/3

000

Minu vanaisa Jaan Pikk oli õigeusklik, õppis Kraavi kihelkonnakoolis. Selles koolis õppis skulptor Juhan Raudsepp (rajas hauasambaid, sh Antsla Vabadussammas), haridustegelane Peeter Treimuth, Vabadussõja alamleitnant Peeter Toom ja teisi isikuid. Tollal oli seal preestriteks Mart Rammul, Nikolai Nikolski-Rand, Joann Kraav jt.

Antsla Kraavi kirik Mart Rammul Nikolai Nikolski-Rand

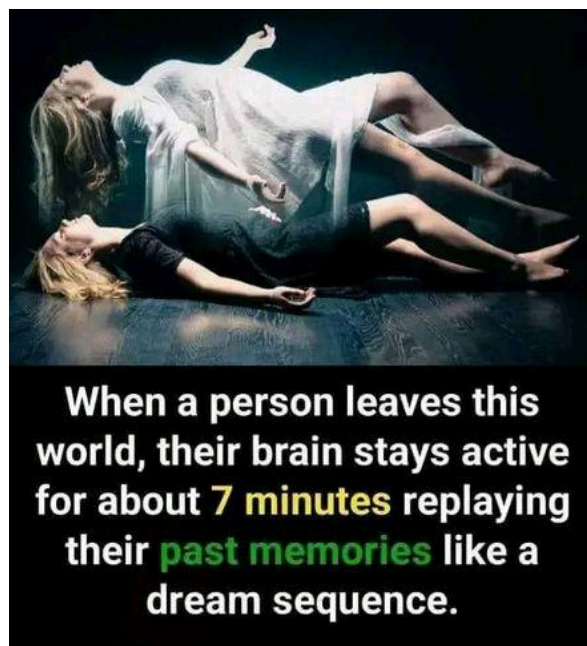
Miina ja Jaan Pikal oli üheksa last ja lapselapsi kakskümmend üks. Miina ja Jaan olid õigeusklikud ja nende nõ kodukirikuks oli Antsla Kraavi kirik. Jaan lõpetas Kraavi õigeusu kihelkonna kooli, kust ka hea vene keele oskus. Sai hakkama ka saksa keelega. Mõlemad elasid kogu oma elu Antslas. Jaan oli majaomanik ja esimese maailmasõja invaliid. Miina ja Jaan on maetud Kraavi kalmistule.

Jaan ja Miina Pikk

Vanaisa Jaan Pika matustel tema lapsed vasakult August, Maret, Juhan, Liidia-Adeele, Karl, Helmur, Ella ja Aleksander.

Kui inimene lahkub siit ilmast, jääb tema aju 7 minutiks aktiivseks ning taasesitab kõik möödunud sündmused kui unenäo kaadrid.

Trööstiks. Elu jäävuse hüpoteesist räägitakse nüüd juba rohkem. Noored matemaatikud on isegi tõestanud elu jätkuvust teispoolsuses nõ lõpmatuse funktsiooni abil! Niisiis, oled kosmosetolmu algest Maale saadetud, vaimus kasvanud ja seejärel põrmuks muudetud. Inimese maist elu meenutatakse kaua tema kaasaegsete poolt ja nende järglaste mälestustes, ennkõike tema panuse tõttu eluajal.

Jaan Pika lapselapsed (puudub 6) tema matusepäeval (1968).

Iga isiku enda panus esineb väga erinevates vormides, sh kunst, ilukirjandus, uuringud erinevates eluvaldkondades, arhitektuur, vms. Lahkunu vaimususest teispoosuses on mitmeid hüpoteese, uuringuid ja isegi kirja pandud konkreetseid kogemusi tundlikelt inimestelt. Paraku see kõik jääb kõigevägevama saladuseks, mida elavale inimesele praegu veel ei avaldata.

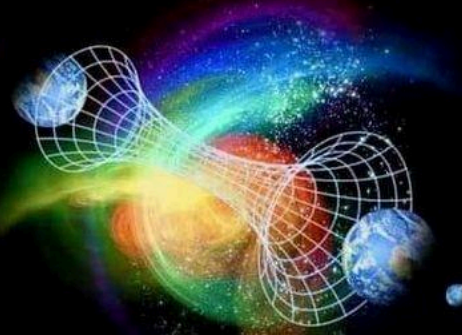
Suguvõsa seovad kalmistupühad, mis said meil alguse 19ndal sajandil. Sisuliselt on see lahkunute austamise ja meelespidamise tähtpäev. Korrastati hauaplatsid ning haudadele kogunesid omaksed, kõige lähedamad sugulased. Kuulati kirikuõpetaja jutlust, kuid omaste palvel õpetaja mälestas üksikuid lahkunuid. Põhilised usutalitused viidi läbi siiski ennekõike kirikus, sh armulaua käimised. Armulaud on sakrament, mille inimene võtab vastu pühitsetud leiva ja veini Jeesuses Kristuses. Inimesele on see sündmus väga oluline.

000

Matemaatik, füüsik ja astronoom Isaac Newton ennustas oma arvutlustega, et elu planeedil Maa lõpeb aastal 2060. Oma aja väljapaistev isiksus, kes formuleeris gravitatsiooniseaduse olles vaid 23 aastane. Paraku nagu tolle aja mitmete suurte vaimuinimeste saatuseks, nii ka Newtonil oli vaesus vanas eas.

Meid hirmutab, kui kuulume väljendit "Must Auk". Viimase aja uuringud väidavad, et asume oma Universumi, sh planeet Maaga väga lähedal oma lõpule. Meid lihtsalt neelab alla nn Must Auk. Materia muudab oma oleku vorme, kuid elemendid jäävad, need ei muutu.

Black Hole Cosmology

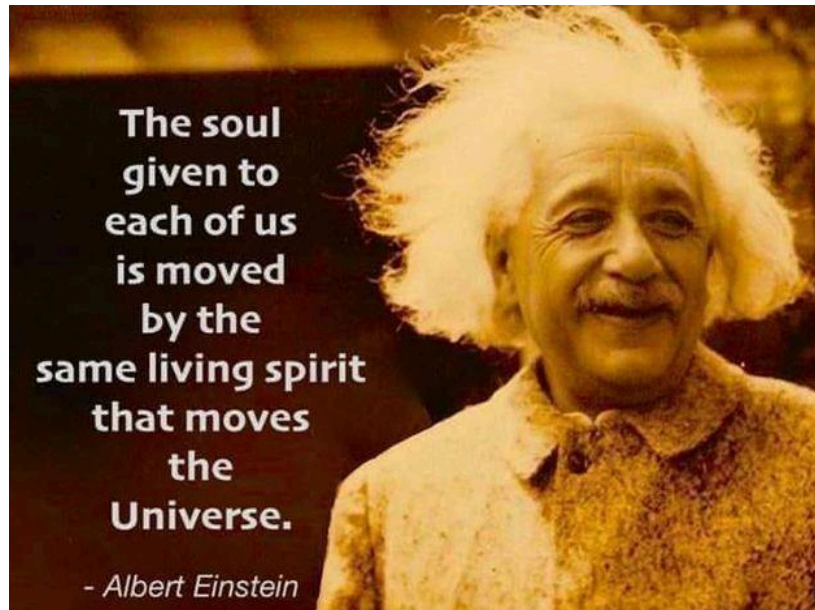
According to this cosmological model our observable universe is inside a Black hole, which is situated inside a larger universe

“Vastavalt Musta Augu kosmoloogilisele mudelile meie vaadeldav Universum paikneb Musta Augu sees, mis asub suuremas universumis”. Teaduslik hüpotees.

Kvantgravitatsiooni ahela (*Loop Quantum Gravity*) teooria kohaselt Musta Augu tsentrumis te ei sure, vaid teid kantakse üle teise Universumisse läbi kvantportaali.

After the Earth dies, some 5 billion years from now, after it is burnt to crisp, or even swallowed by the Sun, there will be other worlds and stars and galaxies coming into existence and they will know nothing of a place once called Earth

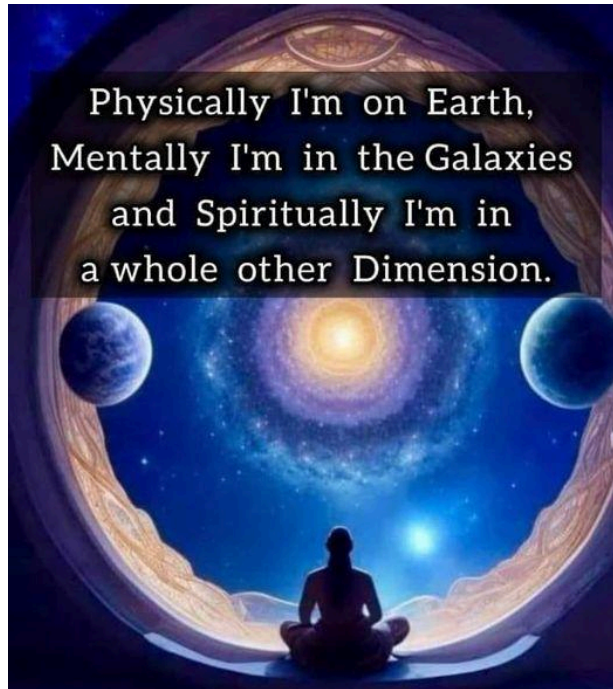
“Umbes 5 miljardi aasta pärast planeet Maa sureb, so põletatakse krõmpsuks ja neelatakse Päikese poolt. Tekib uus maailm, uued tähed ja galaktikad ja keegi ei mäleta enam midagi, et oli planeet, mida nimetati Maaks”. Hüpotees.

“Igaühele meist antud hinge liigutab sama elav vaim, mis liigutab Universumit”. Albert Einstein.

Elavale vaimule vihjas Albert Einstein. Usk ja lootus millegile võimsale, suurele, meist kõrgemal olevale jääb. Tuginedes eelöeldule väidame, et Kõiksuse vaimu jõud ja tahe loob inimese, annab talle aja arenguks ja kestuseks ning lõpuks hävitab põrmuks. Samas inimese vaim jääb, ei kao. Kvantteooria vihjab, et meie teadvus liigub peale surma paralleeluniversumisse. Mõtlemapanev seisukoht.

Muide, jaapani teadlased on välja töötanud seadme, mis võimaldab (taas)elustada mõtteid videokaadritena. Kas suudame talletada elavat vaimu ja siis seda soovi kohaselt üle kanda?

Physically I'm on Earth,
Mentally I'm in the Galaxies
and Spiritually I'm in
a whole other Dimension.

“Füüsiliselt olen planeedil Maa, mentaalselt Galaktikas ning vaimset teises dimensioonis”.

Kogu eelneva arutelu saab ehk kokku võtta tabava sõnastusega, mis antud ülaltoodud pildil. Siinjuures põnev oleks teada, mida Kõiksuse elav vaim inimesega tulevikus ette võtab, sest 600 000 aasta pärast muutub planeet Maa inimesele elamiskõlbmatuks. Mis saab edasi?

Ajalikke seisukohti.

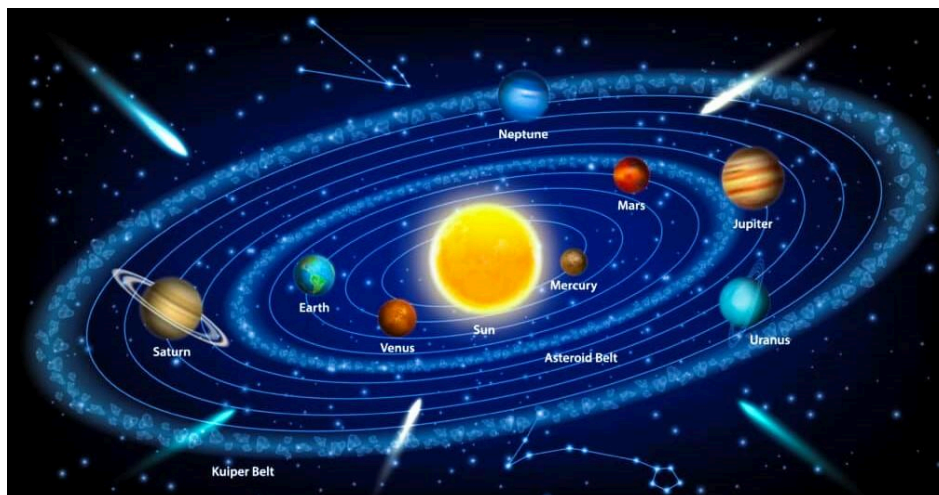
- Põrmust oled võetud ja põrmuks pead sa saama. Teisisõnu, oled Kõiksuse elava vaimu sädeme algest Maale saadetud, siin füüsilise inimesena vaimus kasvanud ja lõpuks elutu ihu põrmuna igavikku tagasi antud.
- Paralleeluniversumi olemasolu on inimene tunnetanud juba alates iidsetest aegadest, kuid nüüd hakkab sellele tulema

teaduslik kinnitus. Tõsi, sageli leiame oma probleemidele lahenduse MINA teadvuse Kõiksuse tarkusega kohtumise kaudu. Nt kasvõi unenägudes, transsi hetkedel vms.

- Inimese tegevus planeedil Maa jätab oma jälje nii ainelise kui ka vaimse rikkuse kujul. Tehisintellekti tingimustes tekib teabe üleküllus, mille kasutamise eksimuste tõttu satub ohtu inimese edaspidine eksistents Maal?
- Kui autorit meenutatakse veel aastate möödudes, siis pole tema töö lootusetult kadunud. Paraku mõte, mis pakub vaid lühiajalist tröösti lahkujatele.

Mõtted ja aforismid.

- Inimese kõik teod talletatakse Universumis ajatult, kuid planeedil Maa valikuliselt ja ajaliselt.
- Iga teerajaja kui tõrvikukandja peab oma saavutuste kõrval kandma ja taluma üldsuse solvanguid ning alandusi.
- Noorel inimesel on oma elu elamiseks mitmeid võimalusi, kuid aeg paraku antakse vaid ühe tarvis.
- Kui oled elus kaotanud kõik, jääb alles see tõeliselt oma, mis on suurim rikkus.

Lõpetuseks.

Esimeseks sammuks enesetunnetuse ja eneseteadvustamise teel on jõuda selguseni selles, et meie tegelik olemus ei ole üksnes momendi kehalises vormis. Kõigepealt on olemas vaimne keha (säde) enne eostamist, aga ka lahkunu hing peale surma. Arusaadavalt on põhjalikumalt uuritud inimese füüsilist elu planeedil Maal, sest selle kohta on palju teaduspõhist materjali. Vähem on uuritud elu väljaspool sündi ja surma. Need probleemid aga on hoopis teisel tasandil, so tuleb käsitleda kui kehast lahusseisvat elavat vaimsust.

Niisiis, me pole üksnes keha, vaid ka vaimne hing. See arusaam kerkib esiplaanile neile, kes tahavad tõusta kõrgemale ja siseneda Universumi vaimsesse maailma. Inimese vaimne mina ehk hing on vaimne säde, mis paneb keha liikuma ning on jääv pärast kehast lahkumist. Seega, oleme vaimsed hinged ja kui sellised, oleme ka igavesed.

Inimese maine eluiga on lühike, kuid meile on antud võimalused elada planeedil Maa õnnelikult ja armastuses. Ei oska, sest ikka otsime elu mõtet, eesmärki, motivatsioone, missiooni vms. Asi on selles, et püüame kõiki neid probleeme lahendada inimese ebatäiusliku tarkuse varal. Olemegi sageli segaduses ja õnnetud. Samas meie asukoht kosmoses annab meile kõik võimalused pöörduda Kõiksuse tarkuse, vaimujõu poole, mis peakski olema meie elu missiooniks. Selleks peame elama rahu, alandlikult ja arendama oma teadvust, et tõusta kõrgeima mõistuse tasemele. Üksnes sellisena oleme praeguse ajastu tingimustes õnnelikud.

Kasutatud allikad.

Avastuste entsüklopeedia. Teadus ja ajalugu. Toimetajad Eryl Davies jt. Fog City Press. Tõlge eesti keelde, tõlkija Marja Liidja. Toimetaja Mati Lillipuu. Sinisukk, 2005, 640 lk.

Maailma ajalugu sõnas ja pildis. Tõlge eesti keelde. Tõlkija Peede Haaslava. Sinisukk, 2003, 287 lk.

Märgid ja sümbolid. Illustreeritud entsüklopeedia. Mark O'Connell ja Raje Airey. Sinisukk, 256 lk.

Eesti Entsüklopeedia 14. köide. Eesti elulood. Eesti Entsüklopeediakirjastus. Tallinn 1998.

Spiritismi ja müstika entsüklopeedia. New Age'i traditsioonimaailmas. Koostanud Gerry Maguire Thompson. Inglise keelest tõlkinud Kirsi-Ann Nuter. ERSEN, 192 lk.

Peter Russell. Teadusest Jumalani. Füüsiku teekond teaduse salapärasse. Tõlkinud Karri Tigasson. Toimetaja Inga Raitar. Trükikoda Pakett. 148 lk.

Väljaspool sündi ja surma. Tõlge inglise keelest. Tallinn, 1997, 256 lk.

Tartu Ülikooli ajalugu 1632-1982. Toimetanud K. Siilivask. Perioodika. Tallinn 1985, 279 lk.

Tartu Ülikooli majandusteaduskond 70/40. Tartu Ülikooli Kirjastus. Toimetajad Jüri Sepp ja Toomas Haldma. TÜ Kirjastus, 2008, 275 lk.

Tartu ajalugu. Toimetaja Raimo Pullat. Eesti Raamat, 1980, 322 lk.

Eesti majanduse biograafiline leksikon. Peatoimetaja Arno Kõörna. Kirjastus Ilo, 2003, 602 lk.

Jorma Palo. Tervise käsiraamat. Soome keelest tõlkinud Maiu Elken. AS Medicina. 2001, 582 lk.

Raimund Hagelberg. Elust ja endast. Eesti Kirjandusmuuseum. Tartu 2008, 186 lk.

W. Kirk MacNulty. Vabamüürlus. Sümbolid, saladused, tähendus. Tõlkinud Matti Piirimaa. Sinisukk 2006, 320 lk.

Jaan Kiivit. Tõde teeb vabaks. Kristlik kirjastusselts Logos. Tallinn 1999, 285.

Anu Raud ja Jaan Tamsalu. Vaimulikud mõtisklused. Tallinna Raamatutrükikoda, 2015, 254 lk.

Taimi Vanaselja. Võida hirm. Vähitohtri mälestusi oma elust ja tööst. MTÜ Allika kirjastus. Tallinn, 2008, 187 lk.

Jüri Lina. Maailmaehitajate pettus. Vabamüürluse varjatud ajalugu. Kirjastus Referent, 2004, 511 lk.

Ülo Vooglaid. Elanikust kodanikuks. Käsiraamat isemõtlejale. Tallinna Raamatutrükikoda, 2019, 383 lk.

Piibel. Vana Testament. Uus Testament. Eesti Piibliselts, 1999, 310 lk.

Uus Testament. Laulud. Eesti Piibliselts. Eesti Piibli 250 aasta juubeli puhul, 629 lk.

Robin Kerrod. Tähetark. Öötaeva teejuht jaanuarist detsembrini. Eesti Entsüklopeediakirjastus, 96 lk.

Uno Mereste kaasaegsete mälestustes. Peatoimetaja-koostaja Jaan Alver. TTÜ majandusteaduskond 2013, 187 lk.

Arvo Tikk. Arstina läbi elu. Trükitud AS Printon Trükikojas, 2011, 380 lk.

Ene Pilliroog. Naan Põld. Estonia Selts. AS Velle, 166 lk.

Dan Paul ja Jeff Cox. Tervenemine. Ettevõtte meditsiin. Tõlkinud Kaja Kährik ja Liina Loko. Kirjastus Pegasus, 2005, 272 lk.

Voldemar Ilja. Vennastekoguduse (Herrnhutluse) ajalugu Liivimaal (Lõuna Eesti) 1766-1817. Kirjastus Logos, Tallinn, 2006, 269 lk.

Anu Raudsepp. Riia Vaimulik Seminar 1845-1918. Tartu 1988, 110 lk.

Vambola Raudsepp. Otsingute aastad: sündmused, meenutused ja mõtted. Külim, 2013, 80 lk.

Lisa 1. Fragmentaariumi sisu mõjutajaid.

Kristus

Buddha

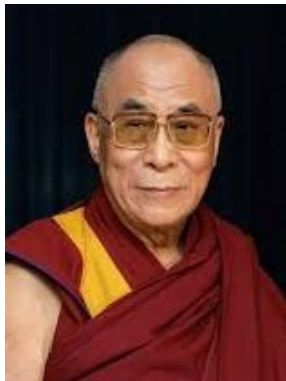
Vanga

Nostradamus

Confucius

Dalai Lama

A. Einstein

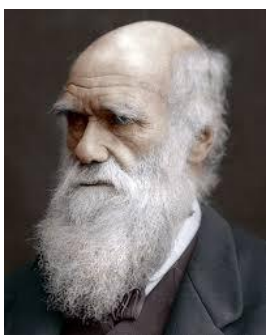
S. Hawking

Apostel Paulus

Johannes XXII

C. Darwin

B. Spinoza

Aquino Thomas

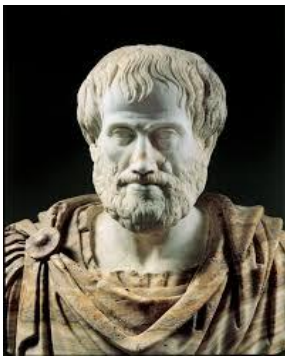
Martin Luther

E. Laigna

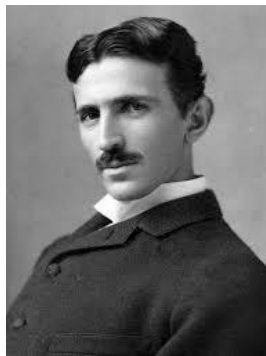
T. Paul

Aristotle

I. Newton

N. Tesla

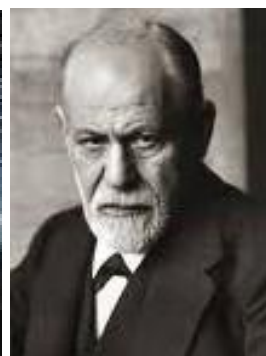
E. Öpik

Laozi

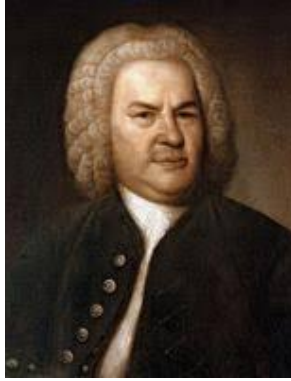
Pythagoras

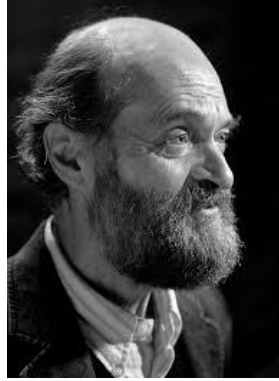
S. Freud

E. Cayce

J.S. Bach

A. Pärt

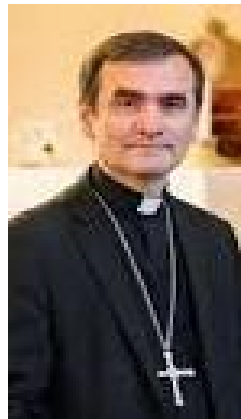
Fr. Händel

J. Haydn

Leonardo da Vinci

Ph. Jordan

J. Tammsalu

E. Loide

Michelangelo

J. Köler

J. Arrak

J. Raudsepp

R. Kannukene

V. Jürjo

Ü. Salumets

K. Raudsepp

Aleksius II

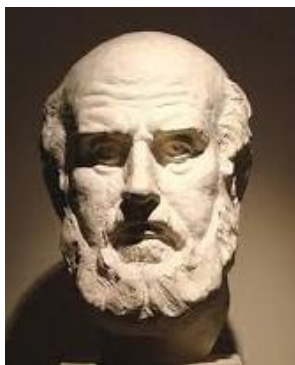
A. Poletajev

M. Rammul

N. Nikolski

Hippocrates

Ema Teresa

Eva Pikk

Kaika Laine

Lisa 2. Valik olulisemaid sündmusi.

- 1941 24.05.** - sündisin Võrumaal, Sõmerpalu vallas.
- 1941 05.12. - 1944 18.09.** - Saksa okupatsioonivõim Eestis.
- 1947** - algas kolhooside moodustamine.
- 1949 25.03.** - suurküüditamine Eestis.
- 1949 01.09.** - alustasin õpinguid Kurenurme koolis.
- 1953 05.03.** - suri J. Stalin.
- 1956** - lõpetasin Kurenurme kooli ja asusin õppima Antsla Keskkooli.
- 1957 12.04.** - esimene kosmoselend, kosmonaut Juri Gagarin.
- 1960** - lõpetasin Antsla Keskkooli.
- 1963** - abiellusin.
- 1966** - lõpetasin Tallinna Polütehnilise Instituudi majandusteaduskonna.
- 1967 - 1968** - nn komsomoliopositsiooni kõrgaeg Tartus.
- 1966 - 1968** - tööaastad Valgas ehitusettevõtte finantsistina ja pearaamatupidajana.
- 1968 01.09.** - asusin tööle Tartu Ülikooli rahanduse ja krediidi kateedrisse assistendina. Täitsin õppeülesandeid Tartu Ülikoolis aastani 2007.
- 1969 21.07.** - Neil Armstrong esimesena astus Kuu pinnale.
- 1970 24.05.** - sündis Peeter.
- 1971 14.04.** - suri isa Richard Raudsepp
- 1971** - kaitsesin majanduskandidaadi teadusliku kraadi.
- 1973 - 1993** - mitmed enesetäiendamised Moskvas, Helsingis, Bostonis ja mujal.
- 1977 13.12.** - sündis Priit.
- 1979 - 1982** - olin mittestatsionaarne doktorant Peterburi Finantsmajanduse Ülikoolis.
- 1982 - 2006** - töötasin TÜs kateedrijuhatajana ja hiljem õppetooli korralise professorina.

1979-2007 - esinesin kutsutud külalisõppejõuna Kaasani Finantsinstituudis, Läti Ülikoolis, Vilniuse Ülikoolis, Soome Pangas ja mujal.

1983 22.06. - kaitsesin majandusdoktori teadusliku kraadi.

1983 - 2007 - osalesin mitmes väitekirjade kaitsmisnõukogu töös, sh Tartu Ülikoolis, Eesti Teaduste Akadeemias, Peterburi Finantsmajanduse Ülikoolis, Eesti Maaülikoolis.

1985 - valiti mind Tartu Ülikooli majandusprofessoriks.

1988 23.08. - Balti kett.

1991 20.08. - taastatakse Eesti iseseisvus.

1992 - struktuursed muudatused Tartu Ülikoolis. Moodustati Ärirahanduse ja investeringute õppetool, mille korraliseks professoriks mind valiti.

1992 20.06. - Rahareform.

1993 24.02. - suri ema Liidia-Adeele Raudsepp (sünd Pikk).

1994 31.08. - Vene vägede väljaviimine.

1999 30.04. - uueks koduks sai Järve talu Koorastes.

2004 29.04. - Eesti võetakse NATO liikmeks.

2004 01.05. - Eesti võeti vastu Euroopa Liidu liikmeks.

2007 - lõpetasin statsionaarse töö Tartu Ülikoolis.

2012 - 2024 - ilmusid mitmed uuringud koduloo ja genealoogia alal, sh Eesti Kodu-uurimise Seltsi väljaannetes. Avalikud esinemised nendel teemadel, sh raadios.

2012 - kvantfüüsikud S. Haroche ja D. Wineland said Nobeli preemia uuringu eest, mis võimaldab väita paralleeluniversumi olemasolu.

Lisa 3. Kaksikud (*Gemini*).

Kaksikud on üks kolmest tähtkujust, mis paistavad silma talveöödel põhja- ja suveöödel lõunapoolkeral. Teised kaks on Orion ja Sõnn. Kaksikute tähtkuju tuntumad tähed on hele tähepaar Kastor ja Polluks. Nad kujutavad peajumal Zeusi ja Sparta kuninganna Leda kaksikuid: poeg Kastorit ja Polydeukest (Id Pollux). Nad sündisid munast, mille munes Leda. Polluks on kahest tähest heledam, kuid Kastor on huvitavam. Kastor on mitmiktäht, mille kuus tähte tiirlevad ümber ühise raskuskeskme. Kastor ja Polydeukes olid lahutamatud ühemunakaksikud, kes tegid kõike koos. Täiskasvanuna sai Kastorist hobusetaltsutaja ja Polydeukesest rusikavõitleja.

Kaksikute tähtkujus sündinud on püsimatud, kuid sõbralikud, lahked, ent vihastuvad kergesti. Targad, laia silmaringiga, õpihimulised ja mitmekülgsed huvidega. Andekad teaduses, kirjanduses, kunstis ja teistes nõ vaimsetes valdkondades. Samas vajavad sageli toetavaid kriitikuid ja kaasautoreid. Inimestena on neid raske armastada, armusuhetes kipuvad käest libisema.. Samas soovivad nad ise olla armastatud ja hoolitsetud.. Kaksikute tähtkujus on sündinud *Jules Verne*, *Jack London*, *Mannerheim*, *John F Kennedy* ja *Donald Trump*.

Fragmentaariumi autor Vambola Raudsepp *prof DSc econ* on sündinud 24.05.1941.aastal Kaksikutes, mao aastal. Töötanud Tartu Ülikoolis õppejõuna aastatel 1968 - 2007. Omab majandusalaseid teaduslikke publikatsioone ning avaldanud ka koduloo ja genealogia alaseid töid.

